सरलीकृत
शारदीय दुर्गा पूजाविधिः
(दुर्गा कवच र कालीकवच सहित)

मधुसूदन सुवेदी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सरलीकृत
शारदीय दुर्गा पूजाविधिः

(सप्तश्लोकी दुर्गापाठ, दुर्गाकवच र कालीकवच सहिंत)

मधुसूदन सुवेदी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सुवेदी प्रकाशन माला : पंचम संस्करण

लेखक : मधुसूदन सुवेदी
फोन ५५२५७९५
मोबाईल ९८४१४१४९७२
इमेलः msubedi06@yahoo.com

प्रकाशक : श्रीमती सानुमैयाँ सुवेदी,
वैकुण्ठ तथा दामोदर सुवेदी
सानेपा, ललितपुर।
फोन नं. ५५२५७९५

© सर्वाधिकार : लेखकमा

पंचम संस्करण २०७१ : २००१ प्रति

मूल्य रू. : ७०/-

मुद्रण : परिचित छापाखाना, काठमाडौं।
फोन : ४३६५१०१

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दुई शब्द

नवरात्र पूजाविधि सबैकोलागि पूजा गर्न सजिलो होस् भन्ने हेतुले लेखिएको हो । देवी भागवतमा बताए अनुसार चार नवरात्र हुन्छन्, माघशुक्ल, आषाढशुक्ल, आश्विनशुक्ल तथा चैत्रशुक्ल ति चार महिनामा पर्दछन् । यी चार नवरात्र मध्ये, माघशुक्ल र आषाढशुक्ल यी दुई नवरात्र चलन चल्तीमा नभई आश्विनशुक्ल र चैत्रशुक्ल नवरात्र काण्यकुब्ज संप्रदायभित्र पनि चलन चल्तीमा आइर-हेछन्। यो आश्विनशुल्क प्रतिपदाको दिनदेखि नवमी पर्यन्त श्री दुर्गा भवानीको आराधना गर्ने शास्त्रिय विधान अनुसार सनातन वैदिक संप्रदायका हिन्दू मात्रले वर्ष भरिको अति ठूलो चाडका रूपमा मनाउने परम्परा छ। नेपालमा सनातन वैदिक धर्ममा आस्था राख्ने प्रजा सबैले हर्षोल्लासका साथ सरकारी कार्यालयहरू समेतमा अवकाश दिएर अत्यधिक ठूलो चाडको रूपमा मनाईन्छ। त्रेतायुगको अन्त्यमा भगवान् रामचन्द्रले विश्वकल्याणका निमित्त मनुष्यावतार लिनु भयो र नवरात्रमा विधिपूर्वक उपासना गरि विजया दशमीको दिन शक्ति माता देवीको विशेष पूजा गरी रावण मार्नलाई प्रस्थान गर्नु भयो र विजय प्राप्त गर्नु भयो। रावणलाई मार्नु विजय प्राप्त गर्नु लरतरो कुरा होइन यो सानो विजय होइन। फेरि

मधुसूदन सुवेदी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

भूत, भविष्य, बर्तमान यी तिनै कालमा यस्तो राम, रावणको जस्तो युद्धको उपमा अरु लिन सकिदैन। तसर्थ विजया दशमी हामी सनातन वैदिक धर्म मान्ने (वैदिक सनातन धर्म स्रौत वा वैदिक हविर्यज्ञ, सात सोमयज्ञ, सात पाकयज्ञ, पञ्च महाँयज्ञ र सोडश संस्कार ,कल्पशूत्र अनुसारका वयालीस कार्यलाई सनातन धर्म भनिन्छ) हिन्दूहरूको अरु चाड पर्व मध्ये सबभन्दा प्रमुख चाड पर्व हो। यस पर्वमा टाढिएका बाहिरिएका मनमुटाव भएका समग्र आफन्त एकै सूत्रमा आबद्ध भै उमङ्ग सहित दुर्गाको प्रसाद रातो टीका, पहेलो जमरा लगाउने गरेर शरदको माधुर्यलाई सर्वत्र आबद्ध गर्दछन् । तसर्थ नवरात्रमा पूजा आजा सबै दिन गरिए तापनि दशमीमा प्रसाद ग्रहण गर्ने हुनाले पनि यसलाई मुख्य मानिन्छ। नवरात्र भर दुर्गा भवानीको आराधना गरी दशमीका दिन हर्षोल्लासका साथ प्रसाद ग्रहण गरी रमणीय मेला मनाउने हुनाले त्यसैको नाम दशैं रहेको हो। आश्विन शुक्ल प्रतिपदाको दिन देखि आफ्नो कुल आचार अनुसार सबै जातले घट (घडा) स्थापना गर्दछन् देवी दुर्गा महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वतीको आवाहन गरी पूजा गर्दछन् । तामाको घडा वा माटाको घैटामा गोवर टासेर जौ गाडेका हुन्छन्। दीयो कलश गणेश स्थापना गरि पूजा गर्नु पर्दछ। धनी गरीब सबैले सकेसम्म सबै काम छोडी दुर्गाको

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

आराधना गरि आनन्द मनाउछन् । घडामा गोवर टास्नुको कारण के हो त भने गोवरमा धेरै प्रकारका गुण हुन्छन्, पवित्र छ। गोवर रहेको वा गोलाकार गरी गोबरले पोतेको ठाउँमा भूत प्रेत आदि आउन सक्दैनन् साथै गोवर पञ्चगब्यमा पनि मानिएको छ । हैजाको रोगमा डाक्टरहरूले समेत प्रयोग गर्छन् । गोवरमा अनेक किटाणु नाश गर्ने शक्ति रहेको छ। तसर्थ गोवर टासिएको हो । सकेसम्म माटाको घडामै गोवर टास्नु उचित देखिन्छ किनभने माटो पृथ्वीको अंग हो। क्षमा गर्ने शक्ति र गुण पृथ्वीमा छ पृथ्वी विष्णुकी पत्नी हुन् । साथै माटोमा पाप हटाउने शक्ति पनि छ । माटाको घडामा गोवर सजिलोसँग अडिन्छ र जौ पनि राम्ररी उम्रन्छ। जौं गाड्नु र जौंको जमरा राख्नुको कारण के हो भने जौ ठूलो औषधी हो यसले दूधको समान गुण दिन्छ। जौ अन्नको राजा हो। जौ बिष्णुलाई प्यारो छ। यसकारण मङ्गलकार्यमा जौंको गुण धेरै भएको हुनाले जौं गाडने जौको जमरा राख्ने त्यही जमरा भगवतीलाई फूलमालाको रूपमा चढाउने गरी आएको हो । जलको घडामा दुर्गाको आव्हान गर्नु पर्ने कारण के हुन सक्छ भने जल बडो पवित्र चिज हो, यसले प्राणिलाई बचाउन सक्छ, अन्न विना केही दिन बाच्न सकिन्छ तर जल विना बाँच्न सक्दैनौं । तसर्थ जलपूर्ण घडा राखि भगवती दुर्गाको पूजा हुन्छ। श्री दुर्गा भगवती प्रकृति आदि शक्ति हुन्, वहाँले नै

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

चराचर जगत सृष्टि गर्नु हुन्छ। शिवको पार्वती शक्ति, विष्णुको बैष्णवी शक्ति, ब्रह्माको सावित्री शक्ति, इन्द्रको इन्द्राणी, कुमारको कौमारी, विनायकको वैनायकी यसै शक्तिले चराचर जगत ढाकिएको छ। विना शक्ति कसैको कुनै कार्य चल्नै सक्दैन। शक्ति नभै कसैले कुनै कार्य गर्न सक्दैन। देवताहरू देवीको स्तुति गर्दछन् हे देवी यस जगतमा जति विद्या छन् ति सबैं हजुर्कै भेद हुन् संसार भरमा स्त्री जाति जति छन् ति सबै हजुरकै भेद हुन्। हजुर यौटीले यो जगत परिपूर्ण छ, हे आमा हजुरको कति कसरी स्तुति गरौं। जुन देवी सबै प्राणीमा मातृरूपले रहनु भएको छ। त्यस्ती देवीलाई नमस्कार तिनलाई नमस्कार, नमस्कार, नमस्कार।

यादेवी सर्व भूतेषु मातृरूपेण संस्थिता।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै, नमोनमः ॥

महाअष्टमीको दिन दुर्गा देवीको विशेष आफूले गर्दै आएको चलन अनुसार पूजा हुन्छ, नव पत्रिकाको पूजा हुन्छ, अष्टमातृकाको पूजा हुन्छ, योगिनीको पूजा हुन्छ। चतुःषष्टि योगिनीको पूजा हुन्छ। यसैदिन आफ्नो आफ्नो चलन अनुसार दिनमा साझँमा, आधारातमा कालरात्री गर्ने, होम गर्ने र भगवतीका हतियार संझी हतियारहरूको पनि पूजा गरिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नवमीको दिन अरु देव देवीहरू शिव, नारायण जति छन् । ती सबैको र गणेश, ग्रामदेव, भैरव, कुमारी, कुमार आदिको विषेश किसिमबाट पूजा गरिन्छ। यस दिन भीमसेन पूजा हुन्छ, वाहन सवारीका साधन आ–आफ्नो व्यापारमा स्थापना गरेको मेशिन आदिको पूजा हुन्छ यसमा फूलको सट्टा जमरा आदि चढाइन्छ ।

आफ्नो परम्परा अनुसार प्रतिदिन कन्या पूजा गर्ने अथवा एक दिन मात्र गर्ने पनि चलन छ। शास्त्रमा लेखिए अनुसार पहिलो दिन (प्रतिपदाको दिन) २ बर्षकी कुमारोको नामले, दोश्रो दिन ३ वर्षकी त्रिमूर्ती, तेश्रो दिन ४ वर्षकी कल्याणी, चौथो दिन ५ वर्षकी रोहिणी, पाचौं दिन ६ वर्षकी कालिका, छैठौं दिन ७ वर्षकी चण्डिका, सातौं दिन ८ वर्षकी शाम्भवी, आठौं दिन ९ वर्षकी दुर्गा, नवौं दिन (महानवमीका दिन) १० वर्षकी सुभद्रा यसरी पहिलो दिनदेखि प्रति दिन भिन्ना भिन्नै वर्षको कन्याहरूको पूजा गर्ने भनी लेखिएको छ। आफ्नो चलन अनुसार पहिले देखि जुन किसिमबाट गर्दैं आएका छौं सोही अनुसार कन्याको पूजा गर्नैं पर्दछ।

यदि घटस्थापना भैसकेपछि सूतक पर्‍यो भने ब्राह्मणद्धारा गराई समाप्त गर्नु पर्दछ । सूतकमा पूजा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

गराउन दोष छैन, गर्नु पर्ने कर्तव्य गर्नु पर्दछ भन्ने बचन **"निर्णयामृत विश्वरूप निबन्धमा"** यसरी बताईएको छ।

सूतके पूजनं प्रोक्तं दानं चैव विशेषतः ।
देवी मुद्दिश्य कर्तव्य तत्र दोषो न विद्यते ॥

तसर्थ आरम्भ भै सकेको कर्मलाई सूतकले छेक्दैन। आरम्भ नभएको भए छेक्दछ। सूतक सकिएको छैन घटस्थापना पऱ्यो भने अरुद्वारा घटस्थापना गराई पूजा गराउने र चोखिए पछि आफैले गरे हुन्छ। फेरि आफ्नो हातले नियमपूर्वक सङ्कल्प गरेको व्रत प्रतिवन्ध परेमा आफ्नो हातले दान पूजा नगरी अरुद्वारा त्यो कर्म गर्नै पर्दछ छोड्नु हुँदैन भन्ने निर्णय सिन्धु र विष्णु रहस्यमा पनि उल्लेख छ। तर आफ्नो घरमा सूतक परेमा भने सेलाउनु पूजा नगर्नु भन्ने लोक परंपरा छ। विजया दशमीको दिन विशेष पूजा आजा गरि विहानै विसर्जन गरि अपराजिताको पनि पूजा गरि घडाको जलले सबै परिवारलाई अभिषेक गरि टीका फूलप्रसाद, जमरा, तोरन आदि लगाइन्छ। यसमा मान्यजनको आशीर्वाद लिइन्छ। यो टिकाकै दिन तलको मन्त्र पढेर शमी वृक्षको दर्शन जसले गर्छ त्यसका अमङ्गल, दुःख दुस्वप्न आदि नाश हुन्छन् भन्ने लेखिएको छ।

अमङ्गलानां शमनीं शमनीं दुष्कृतस्य च।
दुःस्वप्ननाशिनीं धन्यांप्रपद्येऽहं शमीं शुभाम् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

यी माथिको कुराहरूलाई ध्यानमा राखी सबैले विधिपूर्वक नियमको बोध गरी हालका र भावी पुस्ताले यो पुस्तकबाट पूजा आजा गरुन भन्ने दृष्टिकोणलिई यो शारदीय दुर्गाभवानीको पूजा विधि परिमार्जन सहित सनातनी वैदिक धर्मावलम्वीहरूलाई यो पुस्तकले पुरा मद्दत दिनेछ र विश्वभर भवानी दुर्गाको पूजा आजामा एक रूपता ल्याउने छ भन्ने आशा राखी चौथो संस्करण तयार गरी २०६७ सालको विजयादशमीको सुखद उपलक्ष्यमा समस्त गण्यमान्य आदि सबै भगवतीका उपासकहरूमा सुख, समृद्धि तथा सुस्वास्थ्यकोलागि शुभकामना व्यक्त गर्दै शारदीय दुर्गा भवानीको प्रसादले सबैको कल्याण होस् भन्ने हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै यो पुस्तक सरल मूल्यमा विक्रि वितरण गर्न लागेको छु। यो विक्रि वितरण गर्नुको मुख्य उद्देश्य हो सनातन वैदिक हिन्दू धर्मावलम्बीहरूका देब भक्ति, वैदिक भक्ति, देश भक्तिको माध्यमबाट चारित्रिक उत्थान एवं कल्याणको लागि श्रीसप्तश्लोकी दुर्गा पाठ, दुर्गाकवच र काली कबच आदि समेत संलग्न गरी प्रकाशन गर्न लागेको छु।

यस चौथो संस्करण पुस्तक निकाल्नको लागि पूजा विधि आदिमा शुद्धाशुद्धि गरी यस पूजा विधि तयार गरी समस्त जनताको कल्याण र पूजा गर्न सक्ने क्षमता बढाउन हौसला तथा प्रेरणा जगाई राख्ने मेरा प्रातः स्मरणीय परमपूज्य

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पिताज्यू स्व. पण्डित रमानाथ उपाध्याय सुवदी र मेरा ज्येष्ठ भ्राता स्व. पं. श्री कोमल प्रसाद सुवेदी समेतमा हार्दिक समवेदना ज्ञापन गर्दछु।

अन्त्यमा यो पुस्तकलाई कम्प्यूटर टाईप गरि दिने श्रीमती रमिला महर्जन र पेजमेकिङ गरि पुस्तकाकारको रूप दिन सहयोग गर्ने स्नेही श्री स्वराज पोखरेल तथा यस पुस्तक प्रकाशन गर्न सहयोग गर्ने श्रीमती सानु मैंया सुवेदी र छोराद्वय बैकुण्ठ सुवेदी तथा दमोदर सुवेदी समेतलाई धन्यवाद नदिइ रहन सक्दिन। त्रुटि़हुनु अस्वभाविक होइन तसर्थ कही केहि त्रुटि भएको छ भने सो अर्को संस्करणमा सच्चाउन् सुझाव समेत दिन सम्पूर्ण पाठक तथा विद्वद्वृन्दमा अुनरोध गर्दछु।

सह्रदय सुपथ मूल्यमा छपाउनमा सहयोग गरी दिने श्री कान्छा श्रेष्ठ, परिचित छापाखाना प्रति आभार प्रकट गर्दै दुर्गा भवानीले सदा कल्याण गरुन भनी शुभकामना व्यक्त गर्दछु। दुर्गा भवानीको भक्तजन सबैमा यो अनुरोध गर्दछुकि यसमा केहि त्रुटि भए सुझाव दिनु हुनेछ भन्ने आशा गर्दछु।

विनीत

मधुसूदन सुवेदी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पूजाको सामग्री :

- जमरा राख्ने बालुवा वा माटो ।
- उम्रने खालको जौ ।
- घटस्थापना गर्ने घडा ।
- रेखिको पिठो । अवीर ।
- कर्मपात्र । अर्घ र त्रिकुटी
- घण्ट र शङ्ख र डमरु ।
- पूजासामग्री । फूल । दूबो । माला । वेलपत्रको माला ।
- गोकुल धुप । धुपौरो बत्ती । कपूर । नौसुते बत्ती ९ जोर ।
- वस्त्र । जनै । सुपारी ।
- दियो । कलश । गणेश । दियो छोप्ने ऐना घर । तिलको तेल ।
- रोटी । नैबेद्य । फलफूल ।
- दीप कलश गणेश आदि थाप्ने चामल टपरी ४ ।
- बारा । पान मसला । बलिको निमित्त कुभिण्डो । काक्रो, मूला, उखु, वेल, नरीवलहरू ।
- खड्ग ।
- कन्या पूजाको निमित्त वस्त्र, सौभाग्य, आभूषण । नैवेद्य । दक्षिणा ।
- प्रतिपदा देखि लिएर दशमीको दिन सम्मलाई पुग्ने गरी राख्ने पूजा सामग्रीहरू प्रायशः यिनै हुन् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दुर्गा मन्त्र सुनेकाहरुका लागि

दुर्गाको मन्त्र सुनेकाले लिएकाले अथवा दुर्गा मन्त्र लिनेले विहान वेलुका मन्त्र जप गर्ने विधि ॥ पूजा गर्नु भन्दा पहिले यी विधि अनुसार गरेपछिमात्र दुर्गाको पूजा गर्ने।

मूल मन्त्र–

ॐ कात्यायन्यै विद्महे कन्याकुमार्यै धीमहि तन्नो दुर्गा प्रचोदयात् ॥

आसनमा वसी पृथिवी र आसनमा फूल अक्षता लिई छुने–

ॐ पृथ्वीत्वया धृतालोका देवी त्वं विष्णुना धृता।
त्वं च धारय मांनित्यं पवित्रं कुरु चासनम् ॥

आचमन गर्दा भन्ने मन्त्र–

आत्म तत्त्वाय नमः ॥ शिवतत्त्वाय नमः ॥
विद्यातत्त्वाय नमः ॥ भनी तीनपटक आचमन गर्ने ॥

हात धुंदा भन्ने मन्त्र–

सर्वतत्त्वाय नमः ॥

तीनपटक आचमनिले जल चढाउने मन्त्र–

भैरव सहितायै दुँ दुर्गायै नमः ॥

अब दाहिने हतकेलामा जल लिई शीरमा घुमाइ भूमिमा छोडि दिनु।

प्राणायाम गर्ने –

दाहिने हातका साहिली कान्छी औंलाले नाकको वायाँ प्वाल थुनि दायाँ प्वालबाट सास तान्ने र दाहिने हातका बुढी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

औंलाले नाकको दायाँ प्वाल थुनि आफ्नो मन्त्र तीनपटक जपुञ्ज्याल सास माथितिर तान्नु अनि बुढी औंलाले नाकको दाहिने प्वाल पनि थुनी सो मन्त्र तीन पल्ट जपुञ्ज्याल सास रोकिराख्नु ॥ फेरि वायाँ प्वाल खुल्ला गरी विस्तारै सास छोडुञ्ज्याल तीन पल्ट मन्त्र जपनु ॥ यही क्रमले तीन पटक गर्नू ॥

अब हातको न्यास गर्ने –

दाँ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः – भनी दुवै हातका चोरी औंलाले दुवै हातका बुढी औंलामा छुनु ॥

दीँ तर्जनीभ्यां नमः – भनी दुवै बुढी औंलाले दुवै चोर औलामा छुनु ।

दुँ मध्यमाभ्यां नमः – भनी बुढी औंलाले दुवै माझि औलामा छुनु ।

दैँ अनामिकाभ्यां नमः – भनी बुढी औलाले दुवै साहिली औंलामा छुनु ।

दौँ कनिष्टिकाभ्यां नमः – भनी बुढी औंलाले दुवै कान्छि औंलामा छुनु ।

दः करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः – भनी दुवै हातले दुवै हत्केला र दुवै हत्केलाका पछाडि छुनु ।

दाँ हृदयाय नमः – भनी छातिमा छुनु ।

दीँ शिरसे नमः – भनी शिरमा छुनु ।

दुँ शिखायै नमः – भनी शिखामा छुनु ।

दैँ कवचाय नमः – भनी दाहिने हातले देब्रे कुम् र देब्रे हातले दाहिने कुममा छुनु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दाँ नेत्रत्रयाय नमः - भनी दाहिने हातको चोर औंलाले दाहिने आँखा, साहिली औंलाले वायाँ आँखामा र माझि औलाले निधारमा एकै पल्ट छुनु ।

दः अस्त्राय नमः - भनी चुडकिला वजाउँदै दाहिने हात शिरमा घुमाई चोर र माझि औंलाले देब्रे हत्केलामा तीन पल्ट बजाउनु ।

यो श्लोक पढि ध्यान गर्ने -

जटजूट समायुक्ता मर्धेन्दू कृत शेखराम् ।
लोचन त्रय संयुक्तां ध्यायेद्दूर्गां सुभात्मिकाम् ॥

आफूले लिएको मन्त्र जप गर्ने-

भ्याएसम्म एकसय आठ, नभ्याएमा चवन्न, सत्ताइस, दशमा जति गर्न सक्ने फुर्सद हुन्छ सकिन्छ जप गर्नु ।
अनि माथि आचमन गरेको मन्त्रले आचमन गर्ने हात धुने ॥
हातमा जल लिएर यो पढ्नु -

गुह्याति गुह्य गोप्त्रीत्वं गृहाणास्मत् कृतं जपम् ।
सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादात्सुरेश्वरी ॥ भनी जल भूमिमा छाडिदिनु ।

अब **इष्टदेवतायै नमः ॥** भनी इष्टदेवतालाई नमस्कार गर्नु ॥

गुरुलाई नमस्कार गर्दा भन्ने-

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुगुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुरेव परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरम् ।
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया ।
चक्षुरुमीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

विहान सूर्यलाई अर्घ्य दिने मन्त्र-

एहि सूर्य सहस्रांश्रो तेजोराशे जगत्पते ।
अनुकम्पय मां भक्त्या गृहाणार्घं दिवाकर ।

उठी आसन सारी भूमिको दर्शन गरी छाडिदिने ।

शुभम् ॥

श्री दुर्गा भवगती प्रकृति आदि शक्ति हुन्, वहांलेनै चराचर जगत सृष्टि गर्नु हुन्छ। शिवको पार्वती शक्ति, विष्णुको वैष्णवी शक्ति, ब्रह्माको सावित्री, इन्द्रको इन्द्राणी, कुमारको कौमारी विनायकको वैनायकी, यसै शक्तिले चराचर जगत ढाकेको छ। विना शक्ति कसैको कुनै कार्य चल्नै सक्तैन । शक्ति नभई कसैले कुनै काम गर्न सक्तैन।

आसनमा बसी आचमन गरी फूल अक्षता लिई पृथ्वी र आसनलाई छुने मन्त्र-

ॐ पृथिवीत्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता। त्वं च धारयं माँ नित्यं पवित्रं कुरु चासनम्॥ भनी पृथिवीमा छाडी दिने।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

विहान पूजा गर्दा –

सर्स्यू अथवा जौ तिल अक्षता वरिपरि छर्ने मन्त्र–

अपसर्पन्तु ये भूता ये भूता भूमिमाश्रिताः ।
ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

रक्त चन्दन निधारमा लगाउने मन्त्र–

चन्दनस्य महत्पुण्यं पवित्रं पापनाशनम् ।
आपदं हरते नित्यं लक्ष्मीस्तिष्ठति सर्वदा ॥

शिखा वन्धन गर्ने मन्त्र–

चिद्रूपिणी महामाये दिव्यतेजः समन्विते ।
तिष्ठ देवि शिखामध्ये तेजोवृद्धिं कुरुष्व मे ॥

आचमन गर्ने मन्त्र–

ॐ ऐं आत्मतत्त्वंशोधयामि नमः स्वाहा ।
ॐ ह्रीं विद्यातत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ।
ॐ क्लीं शिवतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ।

हातधुने मन्त्र–

ॐ ऐंह्रीं क्लीं सर्वतत्त्वंशोधयामि नमः स्वाहा ॥

अखण्ड दियो बाल्ने मन्त्र–

ॐ स्थिरोभव वीड्वङ्ग्आशुर्भव वाज्यर्व्वन् ।
पृथुर्ब्भव सुखदस्त्वमग्नेः पुरीषवाहणः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कर्मपात्र बनाउने

कर्मपात्रमा पवित्रं हाल्दा भन्ने मन्त्र –

ॐ पवित्रेस्थो व्वैष्णाव्यौ सवितुर्वः प्रसवऽ उत्पुनाम्यच्छिद्रेण पवित्रेण सूर्यस्य रश्मिभि ॥ देवीरापो ऽअग्रेगुवो ऽअग्रेपुवोग्रऽइममद्य यज्ञन्न यताग्रेयज्ञ पति ᳪ सुधातुं यज्ञ पतिन्देवयुवम्

जल हाल्दा भन्ने मन्त्र –

ॐ शन्नोदेवीरभिष्टयऽआपोभवन्तु पीतये । संय्योरभि स्रवन्तुनः ॥

तिल हाल्दा भन्ने मन्त्र–

ॐ तिलोसि सोमदैवत्यो गोसवो देव निर्मितः । प्रत्नमद्भिःपृक्तः स्वधया पितृँल्लोकान् पृणाहिनः स्वाहा ॥

जौ हाल्दा भन्ने मन्त्र –

ॐ यवोसियवयास्मद्द्वेषो यवयाराती र्दिवेत्वान्तरिक्षायत्वा पृथिव्यैत्वा शुन्धन्ताँल्लोकाः पितृषदनाः पितृषदनमसि ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

फूल हाल्दा भन्ने मन्त्र–

श्रीश्चते लक्ष्मीश्च पत्क्न्या वहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणिरूप मश्विनौ व्यात्तम् ॥ इष्णन्निषाणामुम्मऽइषाण सर्वलोकम्मऽइषाण ॥

चन्दन हाल्दा भन्ने मन्त्र –

ॐ गन्धद्वांरान् दुराधर्षान्नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।
ईश्वरीं सर्व भूतानां तामिहोपह्वयेश्रियम् ॥

अक्षता हाल्ने मन्त्र –

ॐ अक्षन्नमीमदन्त ह्यवप्प्रियाऽअधूषत । अस्तोषतस्वभानवोविप्रान विष्टयामनियो जान्विन्द्रतेहरि ॥

अब दाया हात घोप्टे गरी बूढीऔंला र साईलीऔंलाले चलाउने मन्त्र–

ॐ यद्देवादेवहेडनन्देवासश्च कृमाव्वयम् अग्निर्मातस्मादेनसो विश्वान्मुञ्चत्व६ हसः ॥१॥ ॐ यदिदिवायदि नक्तमेनाᳯ सि च कृमाव्वयम् ॥ व्वायुर्मा तस्मादेनसो विश्वान्मुञ्चत्व६ हसः ॥२॥ ॐ यदिजाग्रद्यदिस्वप्नऽएनाᳯ सिचकृमावयम् । सूर्योमा तस्मादेनसो विश्वान्मुञ्चत्वं६ हसः ॥३॥

कर्मपात्रबाट तीन टुक्रा कुश लिई मार्जन गर्दा भन्ने मन्त्र–

ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थांगतोऽपिवा ।
यः स्मरेत्पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचि ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

प्रायश्चित्तगोदानम्- (प्रायश्चित्त गोदान गर्ने-गाईको मूल्य कल्पना गरी बोहोतामा रुपैञा छुट्याउने र पूजा गर्ने मन्त्र-)

ॐ नमो गोभ्यः श्रीमतीभ्यः सौरभेयीभ्य एव च। नमोब्रह्म सुताभ्यश्च पवित्राभ्यो नमोनमः ॥ ॐ इरावती धेनुमती हिभूत ६ सुयवसिनी मनवे दशस्याः व्यस्कब्भनारोदसी विष्णवे तेदार्धत्य पृथिवी मभितोमयूखैः स्वाहा ॐ गवे नमः ॥

ब्राह्मण तिलकम् (अब ब्राह्मणलाई टीका लगाइ दिने-ब्राह्मणले भन्ने मन्त्र-)

ॐ आकृष्णेनरजसावर्तमानोनिवेशयन्न मृतंमर्त्यञ्च । हिरण्ययेन सविता रथेना देवोयाति भुवनानि पश्यन् ॥

तर्पणम् (गोदानमा रहेको कुशले त्यहिंको जलले भूमिमा र आफूलाई सेचन गर्ने र भन्ने)-

ॐ मनो मे तर्पयत, वाचम्मे तर्पयत, प्राणम्मे तर्पयत, चक्षुर्म्मे तर्पयत, श्रोत्रम्मे तर्पयतात्मानम्मेतर्पयत, प्रजाम्मे तर्पयत, पशून्मे तर्पयत, गणान्मे तर्पयत, गणामेमावितृषन् ॥ भनी सेचन गर्ने ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कुश जौ तिल पानी लिई बोहतालाई छुने सङ्कल्प—

हरिः ॐ तत्सत् ३ ॐ विष्णुः ३ अद्येह श्री मद्भगवतो महापुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य एतस्य सकल जगत् सृष्टिकारिणो ब्रह्मणो द्वितीय प्रराद्धे श्री श्वेत वराह कल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितमे कलियुगे सत्यत्रेताद्वापरान्ते महाकलौ कलियुगस्य प्रथम चरणे जम्बूद्वीपे हिमवत्पर्वतैक नेपाल देशे गङ्गादेव्याः उत्तरकोणे गण्डकी कौशिकी प्रदेशे श्री मद्विष्णु प्रजापति क्षेत्रे तदन्तर्गत पाशुपतक्षेत्रे पशुपतेः अमुकदिग्भागे बाग्मत्या अमुकदिग्भागे अमुकग्रामे, नगरे इह पुण्य भूमौ षष्टिसम्वत्सराणां मध्ये अमुकनाम सम्वत्सरे श्री सूर्ये दक्षिणायणे शरदृतौ मासोत्तमे मासे आश्विने मासे वा चान्द्रेण अमुकमासे सौरेण चान्द्रेण च अमुकमासे अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकवासरे अमुकनक्षत्रे अमुकयोगे अमुकराशिस्थिते श्री सूर्ये अमुकराशिस्थिते देव गुरौ अमुकराशिस्थिते चन्द्रमसि अन्येषु शेषेषु ग्रहेषु यथा यथा स्थानस्थितेषु सत्सु एवं ग्रहगण विशेषेण विशिष्टायां यथा लग्न करण मुहूर्तान्वितायाम् शुभ पुण्यतिथौ अद्य अमुकगोत्रस्य अमुकप्रवरस्य अमुकनाम्नः (शर्मणो वा वर्मणो वा गुप्तस्य)

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

वा मम श्रुति स्मृति पुराणोक्त फल प्राप्त्यर्थम् सद्योदेह शुद्धिद्वारा करिष्यमाण दुर्गाभवानी पूजन कर्मा धिकार सिद्ध्ये इमां गां रुद्र देवतां तन्मूल्योपकल्तिं रजत खण्डं चन्द्रदैवतं अमुकगोत्राय अमुकशर्मणे ब्राह्मणाय सुपूजिताय तुम्य महं सम्प्रददे तत्सन्नमम ॥ **भनी कुश ब्राह्मणको हातमा दिने ॥**

प्रार्थना (फूल अक्षता लिएर गाईको प्रार्थना गर्ने)—

कपिले सर्व देवानां पूजनीयाऽसि रोहिणि ।
तीर्थ देवमयी यस्मात् तस्मात् शान्तिं प्रयच्छमे ॥
गावो ममाग्रतः सन्तु गावोमे सन्तु पृष्ठतः ।
गावोमे हृदये सन्तु गवांमध्ये वसाम्यहम् ॥
पूजितासि वसिष्ठेन विश्वामित्रेण धीमता ।
सुरभि हरमेपापं यन्मया दुष्कृतं कृतम् ॥

दान प्रतिष्ठा (रुपैँयालाई पूजागर्ने मन्त्र)

स्वर्णधर्मः स्वाहा । स्वर्णार्कः स्वाहा । स्वर्णशुक्रः स्वाहा । स्वर्णज्योतिः स्वाहा । स्वर्णसूर्यः स्वाहा ।

(कुशको टुक्रा लिई रुपैयाँलाई हातमा लिने)—

अद्य कृतैतत् प्रायश्चित्त गोदान कर्मणः प्रतिष्ठा साङ्गता सिद्ध्यर्थम् इदं दक्षिणा द्रव्यम् अमुकगोत्राय अमुकशर्मणे सुपूजिताय ब्राह्मणाय गोदान दान

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

प्रतिष्ठात्वेन तुभ्य महं संप्रददे तत्सत् न मम ॥
ॐ स्वस्ति प्रति वचनम् ॥ भनी लिने ॥

प्रदक्षिणा (जलले प्रदक्षिणा गर्ने-)

ॐ यानि कानि च पापानि जन्मान्तर कृतानि च।
तानि सर्वाणि नश्यन्तु प्रदक्षिण पदे पदे ॥

अब अलि परसारि नमस्कार गर्ने—

ॐ नमस्ते कपिले देवि संसारार्णव तारिणि।
द्विजेन्द्राय ददामित्वां प्रसन्ना भव सर्वदा ॥ ॐ
कोदात् कस्मा अदात् कामोदात् कामायादात् कामोदाता
कामः प्रतिग्रहीता कामै तत्ते ॥

अव ब्राह्मणले अभिषेक गर्ने-

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष ꣳ शान्तिः पृथिवी
शान्ति रापः शान्ति रोषधयः शान्तिः। वनस्पतयः शान्ति
र्विश्वेदेवाः शान्ति र्ब्रह्मशान्तिः सर्व ꣳ शान्तिः शान्तिरेवशान्तिः
सामाशान्तिरेधि॥

प्रतिज्ञा संकल्प : कर्मपात्रको कुश जौ तिल जल लिएर सङ्कल्प—

हरिः ॐ तत्सत्.......... मम सम्म भनेपछि—
त्रिविधतापोपसमन पूर्वकम् आजन्मोपार्जित
समस्त पाप क्षय पूवकं दीर्घायुरारोग्यै स्वर्योदयादि
प्राप्तये इह जन्मनि श्री महाकाली महालक्ष्मी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

महासरस्वती रूपाया दुर्गा देव्या प्रीतिद्वारा दीर्घायु विपुल धनधान्य पुत्र पोत्राद्यवछिन्न सन्तति स्थिर लक्ष्मी कीर्तिलाभ शत्रुपराजयादि सकलाभीष्ट लाभार्थमस्मिन् शारदनवरात्रसमये दीप, कलश, गणेश पूजन पूर्वकं घटस्थापनं घटोपरि स्थापित ताम्र स्थाल्युपरि स्थापित स्वर्ण प्रतिमायां प्रतिदिनं दुर्गा पूजनं साङ्ग सप्तशती स्तोत्र पाठं, वेदपाठं यवारोपणम् च करिष्ये ॥ भनी छाडिदिने।

(क) शङ्खको पूजा र प्रार्थना गर्ने मन्त्र– ॐ शङ्खाय नमः

त्वं पुरा सागरोत्पन्नो विष्णुना विधृतः करे।
नमन्ति सर्व देवास्तु पाञ्चजन्य नमोस्तुते ॥

(ख) घण्टको पूजा र प्रार्थना गर्ने मन्त्र– ॐ घण्टायैनमः ।

आगमार्थतुदेवानां गमनार्थंतु रक्षसाम् ।
कुरुघण्टे महानादं देवतार्चनसन्निधौ ॥

डमरुको पूजा र प्रार्थना गर्ने मन्त्र – ॐ डमरु वाद्याय नमः

नमो भैरवसंनादहरहस्त विलासिने ।
देवी प्रियाय डमरो वाद्यवर्याय ते नमः ॥

(ग) अर्घ स्थापना र पूजा गर्ने :

आपःक्षीरं कुशाग्राणि दध्यक्षत तिलास्तथा ।
यवः सिद्धार्थकश्चैव ह्यष्यङ्गोऽर्घ्यः प्रकीर्तितः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सर्सियु, अक्षता, दूवो, कुशको टुक्रा, तिल जौ, चन्दन, फलफूल दहि यी आठ अङ्ग हालेर अर्घ बनाईन्छ। पहिले भूमिमा ॐ आधार शक्तये कमलासनाय नमः भनी फूल, अक्षता चढाउने र त्रिकुटी राख्ने र त्यसमाथि अर्घ पात्र राखेर गाईको दूध, दही, ज़ल, कुश, सर्स्यू, चन्दन, अक्षता, फूल, जौ तिल, दूवो, फल हालेर पूजा गरी प्रार्थना गर्ने–।

गङ्गेच यमुनेचैव गोदावरि सरस्वति।
नर्मदे सिन्धोकावेरि जलेस्मिन् सन्निधिंकुरु ॥

मन्त्र पढेर गङ्गा यमुना आदि तीर्थको आवाहन गर्ने।

धर्मप्रद– दश कलात्मने वह्निमण्डलाय नमः ॥

अर्थप्रद– द्वादश-कलात्मने सूर्य मण्डलायनमः,

कामप्रद– षोडश कलात्मने चन्द्र मण्डलायनमः,

भनी पूजा गर्ने। धेनुमुद्रा, मत्स्यमुद्रा, अङ्कुशमुद्रा आदि देखाउने र त्यस अर्घको जलले आफूलाई सेचन गर्ने।

(घ) दियोको पूजा :

पहिले फूल अक्षता लिएर–

भो दीप नारायण इहागच्छ इह तिष्ठ यावत्पूजां करोमि तावत्त्वं सुस्थिरो भव मम पूजां गृहाण भनी आवाहन गर्ने अनि– पाद्यं समर्पयामि दीपनारायणाय नमः त्यस्तै गरी– अर्घ्यम्, आचमनीयं, पञ्चामृतं, शुद्धोदक

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

स्नानं, वस्त्रं, चन्दनं, सिन्दूरम्, आलक्तकं, तिलान्, यवान्, अक्षतान्, पुष्पं समर्पयामि दीपनारायणाय नमः ॥

भनी चढाउने।

फूल अक्षता लिइ प्रार्थना –

ॐ शुभं भवतु कल्याणमारोग्यं धन संपदः।
मम दुःखविनाशाय दीपज्योति र्नमोस्तुते ॥

(ङ) कलश पूजा – फूल अक्षता लिई कलशको भूमिमा छुने मन्त्र–

ॐ भुरसि भूमिरस्यदिति रसि विश्वधाया विश्वस्य भुवनस्यधत्री। पृथिवीं य्यच्छ पृथिवीन्दृꣳह पृथिवीम्मा हिꣳ सीः ॥

धानमा छुने मन्त्र –

ॐ धान्यमसि धिनुहि देवान्प्राणायत्वोदानायत्वा व्यानायत्वा दीर्घामनुप्रसितिमायुखेधान्देवोवः सविता हिरण्यपाणिः प्रतिगृभ्णात्वच्छिद्रेण पाणिना चक्षुषेत्वा महीनां पयोसि ॥

कलशमा छुने मन्त्र –

ॐ आजिघ्र कलसम्मह्या त्वा विशन्त्विन्दवः। पूनरुर्ज्जा निवर्तस्व सानः सहस्रन्धुक्ष्वोरुधारा पयस्वतीः पुनर्म्माविशता द्रयिः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कलशमा तीर्थको जल हाल्ने मन्त्र –

ॐ वरुणस्योत्तम्भनमसि बरुणस्य स्कम्भसर्ज्जनीस्त्थोवरुणस्यऽऋतसदन्यसि वरुणस्यऽऋत सदन मसि वरुणस्य ऋत सदन मासीद ॥

कलश भित्र सर्वौषधी हाल्ने मन्त्र –

ॐ याऽऔषधीः पूर्वा जाता देवेब्भ्यस्त्रियुगम्पुरा ॥ मनैनु वब्भ्रूणामह ६ शतन्धामानि सप्तच ॥

अब पञ्चरत्न हाल्ने मन्त्र –

ॐ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्यजातः पतिरेकऽआसीत्। सदाधार पृथिवीं द्यामुतेमाङ्कस्मै देवाय हविषा ब्विधेम ॥

फल हाल्ने मन्त्र –

ॐ याः फलिनीर्य्याऽअफलाऽअपुष्पा याश्च पुष्पिणीः। बृहस्पतिप्प्रसूतास्ता नो मुञ्चत्व ६हसः॥

चन्दन हाल्ने मन्त्र –

ॐ गन्धद्वारान्दुराधर्षान्नित्यपुष्ठां करीषिणीम्॥
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

जौ हाल्ने मन्त्र –

ॐ ओषधयः समवदन्त सोमेन सहराज्ञा ॥
यस्मैकृणोति ब्राह्मणस्तꣳ राजन्पारयामसि ॥

दुवो हाल्ने मन्त्र –

काण्डात् काण्डात् प्ररोहन्ती परुषः परुषस्प्परि ।
एवा नो दूर्व्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च ॥

सात ठाँउको माटो हाल्ने मन्त्र –

ॐ स्योना पृथिवी नो भवानृक्षरा निवेशनी ।
यच्छानः शर्म्म सम्प्रथाः ॥

पञ्चपल्लव हाल्ने मन्त्र –

ॐ अश्वत्थे वो निषदनम्पर्णे वो व्वसतिष्कृता ।
गोभाजऽइत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥

वस्त्र चढाउने मन्त्र–

ॐ बृहस्पतेऽअति यदर्य्योऽअर्हाद्द्युमद्विभाति क्क्रतुमज्जनेषु । यद्दीदयच्छवसऽ ऋतप्रजा तदस्मासु द्रविणन्धेहि चित्रम् । उपयामगृहीतोसि बृहस्पतये त्वैषते योनिर्बृहस्पतये त्वा ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

आँप चाँप पिपलको पात हाल्ने मन्त्र –

ॐअम्बेऽअम्बिकेम्बालिके न मानयति कश्चन।

ससस्त्यश्वकः सुभद्रिकाकाम्पीलवासिनीम् ॥

कलशलाई आवाहन गरी पूजा गर्ने –

भो वरुण इह आगच्छ इह तिष्ठ यावत्पूजां करोमि तावत्त्वं सुस्थिरो भव सुप्रसन्नो भव वरदोभव। पाद्यम्, अर्घ्यम् , आचमनीयम्, पञ्चामृतम्, शुद्धोदकस्नानम्, इदमनु लेपनं चन्दनं, सिन्दूरम्, आवीरचूर्णम् अक्षतान्, यवान्, तिलान्, पुष्पाणि, समर्पयामि बरुणाय नमः भो वरुण पूजितोसि क्षमस्व ॥

कलशको मुखदेखि पिध सम्म छुने मन्त्र –

ॐकलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः।

मूले त्वस्य स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ॥

कुक्षौ तु सागराः सप्त सप्त– द्वीपा वसुन्धरा ॥

ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदोऽप्यथर्वणः ॥

अङ्गैश्च सहिताः सर्वै कलशन्तु समाश्रिताः ॥

कलशको प्रार्थना –

ॐ देवदानवसम्बादे मथ्यमाने महोदधौ ।

उत्पन्नोऽसिः तदा कुम्भ विधृतो विष्णुना स्वयम् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

त्वत्तोये सर्वतीर्थानि देवाः सर्वे त्वयि स्थिताः ॥ त्वयि तिष्ठन्ति भूतानि त्ययि प्राणाः प्रतिष्ठिताः ॥ शिवः स्वयं त्वमेवाऽसि विष्णुस्त्वं च प्रजापतिः ॥ आदित्या वसवो रुद्रा विश्वेदेवाः सपितृकाः ॥ त्ययि तिष्ठन्ति सर्वेऽपि यतः कामफलप्रदाः ॥ त्वत्प्रसादादिमं यज्ञं कर्तुमीहे जलोद्भव ॥ सान्निध्यं कुरु देवेश प्रसन्नो भव सर्वदा ॥ पुष्पान्जलिं समर्पयामि कलशाधिष्ठातृ सकल देबेभ्यो नमः ॥

(च) गणेश पूजा –

फूल अक्षता लिई गणेशलाई छोइ भन्ने–

भो गणपते इह आगच्छ इह तिष्ठ यावत् पूजां करोमि तावत्त्वं सुस्थिरो भव सुप्रसन्नो भव वरदो भव आसनम्, पाद्यम्, अर्घ्यम् आचमनीयम्, पञ्चामृतम्, शुद्धोदक स्नानम्, वस्त्रम्, यज्ञोपवीतम्, इदं लेपनं चन्दनं, सिन्दूरम्, अवीर चूर्णम्, अक्षतान्, यवान्, तिलान्, रक्तपुष्पाणि, दूर्वाङ्कुरान्, फलम् मोदकम्, समर्पयामि श्री गणाधिपतये नमः, भो गणपते पूजितोसि क्षमस्व ॥ **भनी पूजा गर्ने।**

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

प्रार्थना –

वक्रतुण्डमहाकाय कोटिसूर्यसमप्रभ ।
अविघ्नंकुरुमे देवसर्वकार्येषु सर्वदा ।
पुष्पान्जलिं समर्पयामि गणाधिपाय नमः ।

कलशको मुखमा फूल अक्षता लिई प्रत्येक नामले पूजा गर्ने –

भो गणपत्यादि वनस्पत्यन्त देवता इहागच्छत इहतिष्ठत यावत्पूजां करोमि तावत् यूयं सुस्थिरा भवत, ॐ गणपतयेनमः, ॐ देव्यैनमः (यस्तै किसिमबाट देवता सबैको नाम पछि नमः भनी पूजा गर्ने) – ॐ शिवाय नमः, ॐ विष्णवे नमः, ॐ विनायकाय नमः, ॐ दुर्गायै नमः, ॐ वायवे नमः, ॐ आकाशायानमः, ॐ अश्विनिकुमाराभ्यां नमः, ॐ सूर्याय नमः, ॐ सोमाय नमः, ॐ भौमाय नमः, ॐ बुधाय नमः, ॐ बृहस्पतये नमः, ॐ शुक्राय नमः, ॐ शनैश्चराय नमः, ॐ राहवे नमः, ॐ केतवे नमः, ॐ ईश्वराय नम, ॐ स्कन्दाय नमः, ॐ हरये नमः, ॐ ब्रह्मणे नमः, ॐ इन्द्राय नमः, ॐ यमाय नमः, ॐ कालाय नमः, ॐ चित्रगुप्ताय नमः, ॐ अग्नये नमः, ॐ भूम्यै नमः,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ॐ विष्णवे नमः, ॐ इन्द्राण्यै नमः, ॐ प्रजापतये नमः, ॐ सर्पेभ्यो नमः, ॐ अनन्ताय नमः, ॐ ध्रुवाद्यष्टवसुभ्यो नमः, ॐ धात्रादिद्वादशदित्येभ्यो नमः, ॐ वीरभद्राद्येका-दशरुद्रेभ्यो नमः, ॐ गौर्यादिशोडशमातृभ्यो नमः, ॐ आवहादि सप्तमरुद्भ्यो नमः, ॐ विनायकाय नमः, ॐ कुलदेवताभ्यो नमः, ॐ इष्टदेवताभ्यो नमः इत्यादि।

दियो, कलश, गणेशको पूजा गरी वस्त्र, यज्ञोपवीत, धूप, दीप नैवेद्य, भेटी चडाई नमस्कार गर्ने।

दुर्गा पूजा विधि–

दीप कलश गणेशको पश्चिम तर्फ आफ्नो अगाडि मध्य भागमा तामाको वा माटको कलश राखि माथि कलश पूजामा लेखिए अनुसार कलशको विधिपूर्वक पूजा गरी उक्त घडा माथि तामाको थालीमा चन्दनले अष्टदल लेखि मध्य भागमा सुनको प्रतिमा राखी दुर्गा भगवतीको पूजा गर्ने।

दुर्गा भवानीको नवाक्षर मन्त्र :

ॐ दुर्गे दुर्गे रक्षिणि स्वाहा अथवा नवार्णब मन्त्र – ॐ ऐँ ह्रीँ क्लीँ चामुण्डायै विच्चे।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

चित्रराख्ने

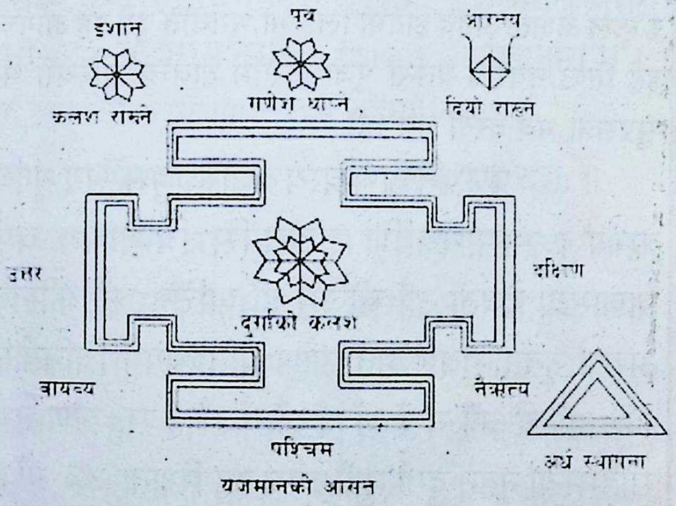

माथि देखाइएको चित्र लेख्न नसक्नेले अष्टदल मात्र थालीमा चन्दनले लेखे हुन्छ।

नवदुर्गाको नाम –

शैलपुत्री –१ ब्रह्मचारिणी –२ चन्द्रघण्टा –३ कूष्माण्डा –४ स्कन्दमाता –५ कात्यायनी –६ कालरात्री –७ महागौरी– ८ सिद्धिदात्री – ९

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दुर्गा भगवतीको प्रतिमालाई पञ्चामृतले पखाली अग्निमा सेकाई तामाको थालीको अष्टदल लेखेको मध्यभागमा राख्ने र फूल अक्षता आदि हातमा लिई भो भगवति दुर्गे इह आगच्छ इह तिष्ठ नवरात्र पर्यन्तं पूजां करोमि तावत्त्वं सुस्थिरा भव सुप्रसन्ना भव वरदा भव भन्ने–

ॐ प्राण प्रतिष्ठा मन्त्रस्य ब्रह्मा विष्णु महेश्वरा ऋषयः ऋग्यजु सामाथर्वाणि च्छन्दांसि क्रियामय वपुः प्राणाख्या देवता आँ बीजम् ह्रीं शक्तिः क्रौं कीलकं अस्यां नूतन सुवर्ण मूर्तौ प्राण प्रतिष्ठापने विनियोगः ॐ आँ ह्रीं क्रौं यँ रँ लँ वँ शँ षँ सँ हँ सः प्राण तथा सोहमस्यां नूतन दुर्गा मूर्तौ जीव इह स्थितः ॐ आँ ह्रीं क्रौं यँ रँ लँ वँ शँ षँ सँ हँ क्षँ हँ सः तथा सर्वेन्द्रियाणि वाङ् मनस्त्वक् चक्षु श्रोत्र जिह्वा घ्राण पाणि पाद पायू पस्थानि इहैवागत्य यथा सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ॐ. ॐ ॐ। ॐ मनोजूतिर्ज्जूषतां माज्यस्य बृहस्पति र्यज्ञभिमन्तन्नो त्वरिष्ठं यज्ञꣳ समिमन्दधातु। विश्वेदेवासऽ इहमा दयन्तामोँ॥३ प्रतिष्ठ॥ भनी छोडि दिने॥

दश दिशामा दिक्पालहरूको फूल अक्षता आदिले पूजा गर्ने –

पूर्वे – ॐइन्द्राय नमः, आग्नेये – ॐअग्नये नमः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दक्षिणे - ॐयमाय नमः नैर्ऋत्यै- ॐनिर्ऋतये नमः
पश्चिमे- ॐवरुणाय नमः वायव्ये- ॐवायवे नमः
उत्तरे- ॐ कुवेराय नमः ईशाने- ॐ ईशानाय नमः
पूर्व र आग्नेयको वीचमा - ॐ ब्रह्मणे नमः
नैऋत्य र पश्चिमको वीचमा - ॐ अनन्ताय नमः ॥

अब आठ दिशामा अष्ट मातृकाको फूल अक्षताले पूजा गर्ने –
पूर्वे - ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐ ब्राह्म्यै नमः,
आग्नये- ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चेॐ माहेश्वर्यै नमः,
दक्षिणे- ऐ ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐकौमार्यै नमः,
नैर्ऋत्ये- ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐ वैषाव्यै नमः,
पश्चिमे-ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐ वाराह्यै नमः
वायव्ये-ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐ इन्द्राण्यै नमः,
उत्तरे- ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐ चामुण्डायै नमः,
ईशाने- ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ॐमहालक्ष्म्यै नमः,

फेरि फूल चन्दन अक्षता आदि लिइ

कसै कसैले स्थाली प्रतिमा नराखी पूर्ण जल भएको घडामा नै भगवतीको आराधना गर्ने चलन पनि छ। यो पनि शास्त्र सम्मत छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

आवाहन गर्ने मन्त्र–

आगच्छ वरदे देवि सर्वकामार्थ सिद्धये ।
रक्षां कुरु सदा भद्रे दुर्गे देवि नमोऽस्तुते ।
आवाहनं समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ॥

ध्यान गर्ने मन्त्र –

जटाजूटसमायुक्तां अर्धेन्दुकृत शेखराम् ।
लोचनत्रय सम्पन्नांपद्मेन्दुसदृशाननाम् ॥
अतसीपुष्पसङ्काशां सुप्रतिष्ठां सुलोचनाम् ।
नवयौवनसम्पन्नां सर्वाभरणशोभिताम् ॥
सुचारु दशनांतद्वत् पीनोन्नतपयोधराम् ।
त्रिभङ्गस्थान संस्थानां महिषासुर मर्दिनीम् ।
ध्यानम् समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ॥

फूल अक्षता आदिले पूजा गर्ने–

ॐ देवी सिंहासनायमनः ॥ ॐ मण्डूकादि पीठ देवताभ्योनमः॥ ॐ देवी परिवारेभ्यो नमः ॥ ॐ सकल देवी भक्तेभ्यो नमः ॥ भनी अष्टदलको वरिपरि पूजा गर्ने ॥

आसनको निमित्त कुशको टुक्रा चढाउने मन्त्र –

नानाप्रभा समाकीर्ण नानावर्ण विचित्रितम् ।
आसनं कल्पितं देवि प्रीत्यर्थं प्रति गृह्यताम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ॐ जयन्ती मङ्गलाकाली भद्रकाली कपालिनी।
दुर्गाक्षमा शिवाधात्री स्वाहास्वधा नमोऽस्तुते। आसनं समर्पयामि दुर्गादिव्यै नमः ॥

जल चढाउने मन्त्र –

गङ्गादि सर्वतीर्थेभ्य आनीतं तोयमुत्तमम्।
पाद्यंतेऽहं प्रदास्यामि गृहाणपरमेश्वरि ।
ॐ जयन्ती...पाद्यं समर्पयामि दुर्गादिव्यै नमः ॥

अर्ध जल चढाउने मन्त्र –

गन्धाक्षतैश्च सहितं फलपुष्प युतं तव ।
अर्घ्यं गृहाण दत्तं मे प्रसीद परमेश्वरि ।
ॐ जयन्ती ......अर्घ्य समर्पयामि दुर्गादिव्यै नमः ॥

आचमनीय जल चढाउने मन्त्र –

इमा आपो मया भक्त्या तव पाणितलेऽर्पिता।
आचम्यतां महादेवि प्रीता शान्तिं प्रयच्छमे ।
ॐ जयन्ती .....आचमनीयम् समर्पयामि दुर्गादिव्यै नमः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

मधुपर्क (दहि, मह ध्यू) चढाउने मन्त्र –

मधुपर्क मिमं देवि दधि मध्वाज्य संयुतम् ।
ब्रह्मणा निर्मितं पूर्वं गृहाण जगदीश्वरि ।

ॐ जयन्ती................ मधुपर्कं समर्पयामि
दुर्गादेव्यै नमः ॥

गङ्गा जल चढाउने मन्त्र –

गङ्गा गोदावरी चैव यमुना च सरस्वती ।
ताभ्यः स्नानार्थ मानीतं तोयंते प्रतिगृह्यताम् ।

ॐ जयन्ती.....गङ्गाजलं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

पञ्चामृत चढाउने मन्त्र –

पञ्चामृतं मयानीतं पयोदधि समन्वितम् ।
घृतं मधु शर्करां च प्रीत्यर्थं प्रतिगृह्यताम् ।

ॐ जयन्ती .....पञ्चामृतं समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ॥

शुद्ध जल चढाउने मन्त्र –

ज्ञानमूर्ते भद्रकालि दीव्यमूर्ते सुरेश्वरि ।
स्नानंगृहाण देवेशि नारायणि नमोऽस्तुते ।

ॐ जयन्ती.....शुद्धोदक स्नानं समर्पयामि
दुर्गादेव्यै नमः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

रक्तचित्र वस्त्र चढाउने मन्त्र –

निर्मितं तन्तुभिः सूक्ष्मै र्नानावर्ण विचित्रितम् ।
वस्त्रं गृहाण मे देवि प्रीत्यर्थं तव युग्मकम् ।

ॐ जयन्ती.....वस्त्र युग्मं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

सौभाग्य द्रव्य चढाउने मन्त्र –

कज्जलाऽऽदर्श तिलकान् कङ्कराां केश साधिनीम् ।
सिन्दूरं वेणि सूत्रं च सौभांग्यं प्रतिगृह्यताम् ।

ॐ जयन्ती.....सौभाग्य वस्तूनि समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

चन्दन चढाउने मन्त्र –

मलयाचलसंभूतं कुकुमागरुवासितम् ।
मया निवेदितं भक्त्याचन्दनं प्रतिगृह्यताम् ।

ॐ जयन्ती ......चन्दनं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

सिन्दूर चढाउने मन्त्र –

उद्यदादित्य संकाशं स्त्रीणां सीमन्त भूषणम् ।
वीरालंकरणं दिव्यं सिन्दूरं प्रतिगृह्यताम् ॥

ॐ जयन्ती......सिन्दूरं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

आलक्तकम् (अवीर) चढाउने मन्त्र –

नाना परिमल द्रव्यै निर्मितं चूर्णमुत्तमम् ।
आरक्तनामकं दिव्यं सुगन्धि प्रतिगृह्यताम् ।
ॐ जयन्ती ...... आलक्तकं समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ॥

जौ तिल चढाउने मन्त्र–

यवान् शुभ्रान् तिलांश्चैव हरिदेहसमुद्भवान् ।
सर्वदेव प्रियान् देवि गृहाण जगदम्बिके ।
ॐ जयन्ती ....यव तिलान् समर्पयामि दुर्गादेव्येनमः ॥

रक्त दध्यक्षतान् (रातो दहि अक्षता) चढाउने मन्त्र :

अक्षतांश्च सुरश्रेष्ठे कुंकुमेन च रञ्जितान् ।
मया निवेदितान् भक्त्या गृहाण परमेश्वरि ।
ॐ जयन्ती ....रक्त दध्याक्षतान् समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

द्रोण पुष्प चढाउने मन्त्र :

ब्रह्मा विष्णु शिवादीनां द्रोण पुष्पं सदाप्रियम् ।
तत्ते दुर्गे प्रयच्छामि सर्वकामार्थ सिद्धये ।
ॐ जयन्ती ....द्रोण पुष्पं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

विभिन्न फूल चढाउने मन्त्र :

मन्दार पारिजातादि पाटली पङ्कजान्यपि ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नानाविधानि पुष्पाणिगृहाणपरमेश्वरि।

ॐ जयन्ती ....विविध पुष्पाणि समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः॥

विल्वपत्र चढाउने मन्त्र :

अमृतोद्भव श्री वृक्ष पत्रमाल्य मिदंशुभम्।
गृहाण परमेशानि वरदा भव सुव्रते॥
अमृतोद्भवं च श्रीवृक्षं शङ्गरस्य सदाप्रियम्।
विल्वपत्रं प्रयच्छामि पवित्रं ते सुरेश्वरि।

ॐ जयन्ती ....विल्वपत्राणि समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः॥

माला चढाउने मन्त्र :

नाना सुगन्धसंयुक्तां नाना पुष्प विनिर्मिताम्।
मया निवेदितां मालां गृहाण जगदीश्वरि।

ॐ जयन्ती ....मालां समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः॥

परिमल द्रव्य (अत्तर) चढाउने मन्त्र :

पुष्पसार मिदं स्वच्छं सुगन्धि सुमनोहरम्।
प्रीतिदं सर्वलोकानां त्वं गृहाण सुरेश्वरि।

ॐ जयन्ती ....परिमल द्रव्यं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः॥

अङ्गपूजा (दहिअक्षता, फूल, वेलपत्र आदि लिएर प्रत्येक नाम पिच्छे पूजयामि भने पछि चढाउने)

ॐ दुर्गायै नमः— पादौ पूजयामि।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ॐ महाकाल्यै नमः— गुल्फौ पुजयामि ।
ॐ मङ्गलायै नमः— जानुनी पूजयामि ।
ॐ कात्यायन्यै नमः— ॐ उरू पूजयामि ।
ॐ भद्रकाल्यै नमः— कटिं पूजयामि ।
ॐ कमलायै नमः—नाभिं पूजयामि ।
ॐ शिवायै नमः— उदरं पूजयामि ।
ॐ स्कन्दायै नमः— कण्ठं पूजयामि ।
ॐ महिषासुर मर्दिन्यै नमः— नेत्रे पूजयामि ।
ॐ उमायै नमः— शिरः पूजयामि ।
ॐ विन्धवासिन्यै नमः— सर्वाङ्गं पूजयामि ।

धूप अर्पण गर्ने मन्त्र —

दशाङ्गंगुग्गुलं धूपं चन्दनागुरु वासितम् ।
मयानिवेदितं भक्त्या गृहाण परमेश्वरि ।
ॐ जयन्ती.....धूपम् आघ्रापयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

बत्ती अर्पण गर्ने मन्त्र :—

आज्यं चवर्तिसंयुक्तं वह्निनायोजितं मया ।
दीपं गृहाण देवि त्वं त्रैलोक्य तिमिरा पहम् ।
ॐ जयन्ती .... दीपं दर्शयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

नैवेद्य चढाउने मन्त्र —

अन्नं चतुर्विधं स्वादु रसैः षड्भिः समन्वितम् ।
भक्ष्य भोज्य समायुक्तं नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ॐ जयन्ती .....नैवेद्य समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

पानीयम् (पिउने जल) चढाउने मन्त्र –

कर्पूरैला समायुक्तं स्वच्छं स्वादु सुशीतलम् ।
पानीयं मधुरं दत्तं तव प्रीत्यर्थ मादरात् ।

ॐ जयन्ती ....पानीयं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

करोद्वर्तनम् (श्रीखण्ड, चन्दन, कपुर मिलाएको जल) चढाउने मन्त्र –

मलयाचल संभूतं कस्तूर्याच समन्वितम् ।
करोद् वर्तनकं देवि गृहाण परमेश्वरि ।

ॐ जयन्ती ......करोद्वर्तनं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

फल नैवेद्य चढाउने मन्त्र –

इदं फलं मयादेवि स्थापितं पुरतस्तव ।
तेनमे सफलावाप्ति र्भवेज्जन्मनि जन्मनि ।

ॐ जयन्ती .....फलादि नैवेद्यं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

ताम्बूल पूगीफल चढाउने मन्त्र –

पूगीफलं सताम्बूलं खादिरादिमनोहरम् ।
लवङ्गैलादि संयुक्तं मुखवासं प्रगृह्यताम ।

ॐ जयन्ती ......ताम्बूलं पूगीफलं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

दक्षिणा चढाउने मन्त्र :–

हिरण्य गर्भगर्भस्थं हेमवीजं विभावसोः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अनन्त पुण्यफलदमतः शान्तिं प्रयच्छमे ॥
ॐ जयन्ती ......दक्षिणा द्रव्यं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

चमर हम्कने मन्त्र –

शशाङ्क करसङ्काश हिमकर्पूरपाण्डुर ।
प्रोत्सारयाशु दुरितं चामरा मर वल्लभ ।

ॐ जयन्ती ....चामर वीजयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

पङ्खा हम्कने मन्त्र –

वर्हिवर्हंकृताकारं मध्यदण्डसुशोभितम् ।
व्यजनं गृह्यतां देवि देह स्वेदा पनुत्तये ।

ॐ जयन्ती ....व्यजनं बीजयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

ऐना देखाउने मन्त्र –

दर्शनेन त्वमादर्श नूनं मङ्गल दायक ।
शौर्य शौभाग्य सत्कीर्तिनिर्मल ज्ञानदोभव ।

ॐ जयन्ती ......आदर्शं दर्शयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

जप गर्ने मन्त्र–

ॐ दुर्गेदुर्गेरक्षिणि स्वाहा अथवा ॐ दुर्गादेव्यैनमः ॥ योमन्त्र दशपटक जपने।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

जप सकि यो मन्त्र भनेर जल चढाउने –

गुह्यातिगुह्यगोप्त्रित्वं गृहाणास्मत्कृतं जपम् ।
सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादात्सुरेश्वरि ।
ॐ जयन्ती ......जलं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

प्रदक्षिणा (जलले घुमाउने) मन्त्र –

यानि कानि च पापानि ब्रह्महत्या समानि च ।
तानि तानि प्रणश्यन्तु प्रदक्षिण पदे पदे ॥
ॐ जयन्ती ....प्रदक्षिणा समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

नीराजन गर्ने मन्त्र –

पञ्चवर्ति समायुक्तं नवसूत्र विनिर्मितम् ।
कर्पूरदीप संयुक्तं गृह्यतां जगदीश्वरि ॥
प्रवरातीरनिवासिनि निगमप्रतिपाद्ये ।
पारावारविहारिणि नारायणि ह्रृद्ये ॥
प्रपञ्चसारे जगदाधारे श्री विद्ये ।
प्रपन्नपालननिरते मुनिवृन्दाराध्ये ॥
जयदेवि जय देवि जय मोहिनीरूपे ।
मामिह जननि समुद्धर पतितं भवकूपे ॥
दिव्यसुधाकरवदने कन्दोज्ज्वलरदने ।
पदनखनिर्जितमदने मधुकैटभ कदने ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

विकसितपङ्कजनयने पन्नगपतिशयने ।
खगपतिवहने गहने सङ्कटवनदहने ॥
जयदेवि ....पतितं भवकूपे ।
मञ्जीराङ्कित चरणे मणिमुक्ताभरणे ॥
कञ्चुकिवस्त्रावरणे वक्राम्बुजधरणे ।
संक्रामयभयहरणे भूसुरसुखकरणे ॥
करुणां कुरुमे शरणे गजनक्रोद्धरणे ।
जयदेवि .... पतितं भवकूपे ॥
छित्वा राहुग्रीवां पासित्वं विवुधान् ।
ददासि मृत्युमनिष्टं पीयूषं विवुधान् ॥
विहरसि दानवऋद्धां समरे संसिद्धां ।
मध्वमुनीश्वरबरदे पालय संसिद्धाम् ॥
जयदेवि ....पतितं भवकूपे ॥
ॐ जयन्ती...नीराजनं समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ॥

पुष्पाञ्जलि चढाउने मन्त्र –

महिषध्नि महामाये चण्डमुण्ड विनाशिनि ।
द्रव्यमारोग्य विजयंदेहि देविनमःसदा ॥
भूतप्रेतपिशाचेभ्यो रक्षोभ्यश्चमहेश्वरि ।
देवेभ्यो मानुषेभ्यश्चभयेभ्यो रक्षमांसदा ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सर्वमङ्गल माङ्गल्ये शिवे सर्वार्थ साधिके।
शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तुते॥
रूपंदेहि जयं देहि भगं भवति देहि मे।
पुत्रान्देहि धनंदेहि सर्वं कामाँश्च देहि मे॥
जयन्ती मङ्गला काली भद्रकाली कपालिनी।
दुर्गा क्षमा शिवा धात्री स्वाहा स्वधा नमोऽस्तुते
ॐ पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः॥

वालुवा अथवा पञ्चमाटेको वेदी बनाउने त्यसलाई यो मन्त्र पढि छुने –

ॐ भूरसि भूमिरस्यदितिरसिविश्वधाया विश्वस्य भुवनस्य धर्त्री। पृथिवीं यच्छ पृथिवींन्दृꣳ ह पृथिवीम्माहिꣳ . सीः॥

कर्मपात्रको कुश तिलाजलले सेचन गरेर पवित्र गर्ने मन्त्र –

ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोऽपिवा।
यः स्मरेत्पुण्डरीकाक्षं स वाह्याभ्यन्तरः शुचि।
ॐ पुण्डरीकाक्षः पुनातु। ॐ पुण्डरीकाक्षायनम :॥

अघिल्लो दिनदेखि भिजाई राखेको जौलाई शुद्ध पार्ने मन्त्र –

यवोऽसियवयास्मद्द्वेषो यवयारातीर्द्विवेत्वान्तरिक्षायत्वा। पृथिवैत्वा शुन्धताँल्लोकाः पितृषदनाः पितृषदनमसि॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अब उक्त जौ छर्ने मन्त्र –

ॐ यवत्वं यवरूपोसि यज्ञार्थे निर्मितो विधेः ।
देवानां तृप्तिकृद्यस्मा त्तस्मात्वं वरदोभव ॥

ॐ जयन्ती मङ्गला काली....................

फूल अक्षता आदिले पूजा गर्ने –

भगवती प्रसाद रूपेभ्यो यवेभ्यस्त दधिष्ठातृ देवेभ्यश्च नमः ॥

यथाशक्ति सप्तशती स्तोत्र पाठ गर्ने

कन्या पूजा गर्ने प्रार्थना गर्ने मन्त्र –

जगत्पूज्ये जगद्वन्द्ये सर्वशक्ति स्वरूपिणि ।
पूजां गृहाण कौमारि जगन्मातर्नमोऽस्तुते ॥

सधै कन्यापूजा गर्ने चलन नभएकाहरूले कन्या पूजा केवल महानवमीको दिन मात्र गर्ने। सक्नेले प्रतिदिन मकलमा आगोवाली १०८ पटक चरु होम गर्ने, नसक्नेले सप्तमी देखि नवमी सम्म ३ दिन होम गर्ने, त्यो नसक्नेले (नवाक्षर नवार्णव) मन्त्रले अष्टमीकोदिन होम गर्नेप्रसाद अलिकति झिकि भक्तलाई छुद्याई लगाउने । सायं कालमा धूप, दीप नैवेद्य, नीराजन, पुष्पाञ्जलि आदि गर्ने।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दोश्रो दिन (द्वितीयाको दिन)

नित्य कर्म समाप्त गरी दशैं कोठामा आई आसनमा बसी आचमन गरी कर्मपात्र बनाई कर्मपात्रको जल कुश तिलले पूजा सामग्री र आफूलाई सेचन गर्ने ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थांगतोऽपिवा । यः स्मरेत्पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचि ॥ मन्त्रले सेचन गरी पहिलो दिनको जस्तै गरी अर्घ्यमा पूजागरी पहिलो दिन जस्तै दीप, कलश गणेशको पूजा सिध्याई भगवती दुर्गाको पनि प्रथम दिनमा गरेको विधिले पूजा, पुष्पाञ्जली चण्डीपाठ कुमारी पूजा गरी प्रसाद लिनु। यस दिनको पूजाको लागि विशेष चाहिने पट्टवस्त्र (सुन्दर चोलाको कपडा) केशरज्जु (धागो) कङ्कतिका (कागियो) आदि चढाउने।

तेश्रो दिन (तृतीयाको दिन)

पहिलो दिनमा गरेको विधिले पूजा गर्ने। यस दिन विशेष दर्पण (ऐना), सिन्दूर कज्जल (गाजल) चढाइन्छ।

चौथो दिन (चौथीको दिन) :

यस दिन पनि पहिलो दिनको जस्तै विधिले पूजा गर्ने, यस दिन विशेष मधु (मह) शर्करा (शखर अथवा चिनी) दहि काशको कचौरामा मधुपर्क र गाजल चढाइन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पाचौ दिन (पञ्चमीको दिन) :

पहिलो दिनको जस्तै विधिले पूजा गर्ने यस दिन विशेष सारी, ओढने, चढाइन्छ।

छैठौ दिन (षष्ठीको दिन) :

पहिलोदिनकोजस्तैविधिले पूजा गर्ने– यस दिन विशेष अलङ्कार गह्ना चढाइन्छ।

सातौं दिन (सप्तमीको दिन) :

पहिलो दिनको जस्तै विधिले पूजा गर्ने। यस दिन विशेष छत्र (छाता) पुष्पमाला पनि चढाउने चलन छ।

सरस्वतीकोपूजा पनि धेरै जसो सप्तमीकै दिन पर्दछ। यो पात्रो हेरेर निर्णय गर्नु पर्दछ। मूल नक्षत्र परेको दिन हुन पर्दछ। सरस्वतीको पूजाका निमित्त खटियामा पुस्तकहरू राख्नु अनि फूल अक्षता लिई पुस्तकहरूमा छोएर–

भो सरस्वति इह आगच्छ इह तिष्ठ यावत्पूजां करोमि तावत्त्वं सुस्थिरा भव सुप्रसन्नाभव वरदाभव।

भनी आवाहन गर्नु। पाद्यं समर्पयामि सरस्वत्यै नमः अर्घ्यम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

समर्पयामि सरस्वत्यै नमः । यसै गरी आचमनीयम्, पञ्चामृतं, शुद्धोदकं, चन्दनं, सिन्दूरम्, आरक्तकं तिलान्, यवान्, अक्षतान्, पूष्पाणि, धूपम्, दीपम्, नैवेद्यं, दक्षिणा द्रव्यं, चामरम्, आदर्शम्, प्रदक्षिणान्, नीराजनम्, समर्पयामि सरस्वत्यै नमः ॥ ॐ व्यासाय नमः, ॥ भनी व्यासको पूजा– पुस्तकाधिष्ठातृ सकल देबेभ्यो नमः । भनी अरु देवताहरूको पूजा गर्ने । पुष्पाञ्जलि लिने मन्त्र–

याकुन्देन्दुतुषारहारधवला या शुभ्रवस्त्रावृता।
या वीणा वरदण्डमण्डितकरा या श्वेत पद्मासना।
या ब्रह्मा च्युतशङ्करप्रमृतिभि र्देवैः सदा बन्दिता।
सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेष जाड्यापहा।

पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि सरस्वत्यै नमः ॥

३ दिन सप्तमी, अष्टमी, नवमी हवन गर्नेले पायस अथवा चरुले हवन गर्नू।

फूलपाति

अघिल्लो दिन अर्थात षष्ठीकै दिन बेलुका बेलको रुखमा गएर देवी र वेललाई पूजागरी प्रार्थना गर्ने मन्त्र –

अकाले ब्रह्मणा बोधो देव्यास्त्वयि कृतापुरा।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अहमप्याश्रितः षष्ट्याः सायान्हे बोधयाम्यतः ॥
श्री शैल शिखरेजात श्रीफल श्री निकेतन ।
नेतव्योसि मयागच्छ पूज्यो दुर्गा स्वरूपतः ॥
विल्वबृक्ष महाभाग सदात्वं शङ्कर प्रिय ।
गृहीत्वा तव शाखांच पूज्या दुर्गे ति च स्मृतिः ॥
उतिष्ठ पत्रिके देवि सर्वकल्याण हेतवे ।
पूजां गृहाण सकलामस्माकं वरदा भव ॥

सप्तमीको दिन शाखा छेदन गर्ने मन्त्र –

ॐ छिन्धि हुँ फट् स्वाहा ॐ हुँ फट् स्वाहा ।

यसरी छेदन गरी दुई फल सहितको वेलको हाँगो ल्याउनु भन्ने विधि छ । त्यसो गर्न सबैलाई अनुकूल पर्दैन भने मनले सम्झनु पर्दछ । यसै दिन वेलुकिपख फूलपाति भित्र्याउने काठमाडौं नगर वासिहरू त फूलपातिको बढायीं हुन थाले पछि फूलपाती भित्र्याउने गर्दछन् । त्यसमा धेरै जसोले २ फल भएको बेलको सानो हाँगानै गर्दछन् । नव पत्रिका भित्र्याउनेमा नौ थरिका पात हाँगा आदि पर्दछन् त्यस्को श्लोक यस प्रकार छ –

रम्भाकच्चू हरिद्राच जयन्ती विल्वदाडिमौं ।
अशोकौ मानकश्चैव धान्यानि नव पत्रिका ॥

अथवा–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कदली दाडिमी धान्यं हरिद्रा मानकं कचू।
विल्वा शोकौ जयन्ती च विज्ञेयानव पत्रिकाः ॥

कदली—केरा, दाडिमी—दारिम, धान्यम्— धानको बोट, हरिद्रा—हलेदोको बोट, मानकं—मानेको बोट, कचू—कचु, विल्व—वेल, अशोक—अशोक, जयन्ती— जयन्ती, ॥

यिनै ९ चिजका पात, हाँगा फलहरू सन्ध्याकाल भएपछि यी सबै पत्रिकाहरूलाई पखालेर कर्मपात्रको जलले सेचन गरी शुद्ध पार्नू। केराको पात ओछ्याई सबैलाई क्रमशः उत्तरोत्तर क्रमले बोहोतामा चामल हाली त्यस माथि राखेर पूजा गर्ने नव पत्रिका पूजा गर्दा

(१) कदलीमा

ॐ रम्भाधिष्ठात्र्यै ब्रह्माण्यै नमः ॥ भनी फूल अक्षताले आवाहन गर्ने र आसनं, पाद्यम्, अर्घ्यं, पुनराचमनीयम्, पंचामृतं, शुद्धोदकम्, इदं लेपनं चन्दनम्, इमानि पुष्पाणि, धूप, दीप, नैवेद्य, भेटी आदि गरी षोडशोपचारले पूजा गर्ने र फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र-

ॐ दुर्गेदेवि समागच्छ सानिध्यं मिह कल्पय।
रम्भा रूपेण सर्वत्र शान्तिं कुरु नमोस्तुते।

यति भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

(२) दाडिममा–

दाडिमाधिष्ठात्र्यै रक्त दन्तिकायै नमः ॥ भनी फूल अक्षताले आवाह्न गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रर्थना गर्ने मन्त्र–

ॐ दाडिमित्वं पुरायुद्धे रक्तवीजस्य सन्मुखे।
उमाप्रीति करी यस्मा दस्माकं वरदा भव॥

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने।

(३) धान्यमा

ॐ धान्याधिष्टात्र्यै लक्ष्म्यै नमः ॥ भनी फूल अक्षतालिई आवाहन गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्नेमन्त्र–

ॐ जगतः प्राणरक्षार्थं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा।
उमाप्रीति करंधान्यं तस्मात्वं रक्षमां सदा।

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने।

(४) हरिद्रामा –

ॐ हरिद्राधिष्ठात्र्यै दुर्गायै नमः ॥ भनी फूल अक्षता लिई आवाहन गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ॐ हरिद्रे वरदे देवि उमा रूपासि सुव्रते।
मम विघ्न विनाशाय पूजांगृह्ण प्रसीदमे॥

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने।

(५) मानकमा –

ॐ मानकाधिष्ठात्र्यै चामुण्डायैनमः॥ भनी फूल अक्षता लिई आवाहन गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र–

ॐ यस्यपत्रे वसेद्देवी मानवृक्ष शचीप्रिय।
ममचानु ग्रहार्थाय पूजां गृह्ण प्रसीदमे।

भनी माथि बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने॥

(६) कचूमा –

ॐ कच्वधिष्ठात्र्यै कालिकायै नमः॥ भनी फूल अक्षता लिई आवाहन गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र–

ॐ महिषासुरयुद्धेषु कचु त्वमसि सुव्रते।
मनुष्यानु ग्रहार्थाय आगतासि हर प्रिये॥

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

(७) वेलमा –

ॐ विल्वाधिष्ठात्रे शिवाय नमः ॥ भनी फूल अक्षता लिई आवाहन गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र–

ॐ महादेवप्रियकरो वासुदेव प्रियः सदा।
उमाप्रीति करोबृक्षो विल्व बृक्ष नमोऽस्तुते ॥

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने।

(८) अशोकमा –

ॐ अशोकाधिष्ठात्रे शोक रहिताय नमः ॥ भनी फूल अक्षता लिई आवाह्न गरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिईप्रार्थना गर्नेमन्त्र–

ॐ हरिप्रीति करो बृक्ष अशोकः शोक नाशन।
दुर्गाप्रीति करो यस्मा दानन्दं च सदाकुरु।

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कारं गर्ने॥

(९) जयन्तीमा –

ॐ जयन्त्यधिष्ठात्र्यै कार्तिक्यै नमः ॥ भनी फूल अक्षता लिई आवाहनगरी माथि १ मा बताए अनुसार पूजा गरी फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र–

ॐ निशुंभशुंभमथने सेन्द्रैर्देव गणैः सह।
जयन्ति पूजितासित्व मस्माकं वरदाभव।

भनी फूल अक्षता चढाई नमस्कार गर्ने॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

यसरी विधिपूर्वक षोडशमहिषासुरमर्दिनी गर्नू। भवगतीको घटमानै भद्रकालीको पनि विधिपूर्वक पूजा गर्नू। हवन गर्नेले तीन दिन सप्तमी, अष्टमी, नवमी बेलुका पनि हवन गर्ने चलन छ। नव पत्रिका नमिलेमा जति नमिलेको छ त्यस्को प्रतिनिधि सिंगो सुपारी राखी पूजा गर्नु पर्दछ।

महाष्टमी

महाष्टमीको दिन बिहानको नित्य गर्दै आएको पूजा पाठ होम आदि समाप्त गर्ने, दिनमा भोजन नगर्ने भगवतीका पीठहरू मन्दिरमा गई दर्शन गर्ने र यस दिन बलि दिने चलन छ र दिनु पनि पर्दछ। त्यसमा ब्राह्मणले त कुभिण्डो, वेल वा नरि–वलको बलि दिनु काटमार नगर्नु भन्ने छ।

ब्राह्मणेन सदादेयं कूष्माण्डं बलि कर्मणि।
श्रीफलं वा सुराधीश छेदं नैवतु कारयेत्॥

ब्राह्मणले बलिको बदला कुभिण्डो अथवा वेलको फल चढाउनु छेदन नगर्नु।

छागा भावेतु कूष्माण्डं श्रीफलं वा मनोहरम्।
वस्त्र संवेष्टितं कृत्वा छेदयेच्छुरिकादिना॥

रुद्रयामलमा यस्तो वाक्य हुनाले क्षेत्रियादिले पनि कुभिण्डो अथवा वेल फलको बलि दिनु छेदन पनि गर्नु यसो गरेमा बोकाको बलिं नदिए पनि हुन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

महाष्ट... ... बलुका शुद्धभई दशैं कोठामा गई आसनमा बसी आचमन गर्नु र कर्मपात्रको कुश तिल जल लिई बेलुका विशेष पूजा गर्न सम्पूर्ण सौभाग्य आदि समेत तयार पारेको सामग्री तथा मिष्ठान्न, पक्वान्न, पायस, फल फूलहरू, पान मशला आदि सम्भव भएका सामग्रीहरू र आफूलाई समेत कर्मपात्रको जलले सेचन गर्ने– ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थांगतोऽपिवा । यः स्मरेत्पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचि भन्ने मन्त्रले सेचन गरी शुद्ध पार्ने अनि कुश तिलजल लिएर सङ्कल्प माथि दिए अनुसार मम सम्म भने पछि महाष्टम्यां दुर्भिक्ष दुःख निवृत्ति परमानन्द पर म पद गमन दशाश्वमेध फलसम फल प्राप्त्यर्थध्वज ,माला, कुल विमानाधि रोहण पूर्बकं ब्रह्मलोक गमन पूर्वक शाश्वत कालावच्छिन्न हर्ष विजयादि मनोभिलषित सिद्धि प्राप्त्यर्थं विशेष रूपेण देव्याः पूजां हवनं च अहं करिष्ये ॥ भनी छाडि दिने ।

ध्यान गर्ने : फूल अक्षता हातमा लिएर हात जोडेर तलको मन्त्रले प्रार्थना गर्ने –

जटाजूटसमायुक्तां मर्द्धेन्दुकृत शेखराम् ।
लोचनत्रयसम्पन्नां पद्मेन्दुसदृशाननाम् ॥
अतसीपुष्पसङ्काशां सुप्रतिष्ठां सुलोचनाम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नव यौवनसम्पन्नां महिषासुरमर्दिनीम् ।
ध्यानम् समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

यो प्रार्थना गरेर अर्घ पूजन गरी दीप, कलश, गणेशको पूजा गरी भगवती दुर्गा देवीको माथि बताएको विधि अनुसार बस्त्र सौभाग्य द्रव्य समेत चढाई पूजा गर्नु नव पत्रिकामा पनि सप्तमीको जस्तै विधिले पूजागरी दुर्गा देवीको ध्यान गरी धूप, वत्ती नैवेद्यहरू, विशेष परिकार जुन तयार पारिएका छन् सबै चढाई, पिउनेजल चढाई भेटी पनि चढाउने, निराजन गर्ने।

फूल अक्षता लिएर देवीको दक्षिण भागमा नाम पिच्छे पूजा गर्ने –

१. ॐ जयन्त्यै नमः २. ॐ मङ्गलायै नमः ३. ॐ काल्यै नमः ४. ॐ भद्रकाल्यै नमः ५. ॐ कपालिन्यै नमः ६. ॐ दुर्गायै नमः ७. ॐ क्षमायै नमः ८.ॐ शिवायै नमः ९. ॐ धात्र्यै नमः १०. ॐ स्वाहायै नम ११ ॐ स्वधायै नमः ।

फूल अक्षता लिएर देवीको बाँया भागमा नाम पिच्छे पूजा गर्ने –

१. ॐ ह्रीँ उग्रदंष्ट्रायै नमः २. ॐ ह्रीँ सुद्रष्ट्रायै नमः ३. ॐ ह्रीँ करालिन्यै नमः ४. ॐ ह्रीँ पिङ्गनेत्रायै नमः ५. ॐ ह्रीँ विशालाक्षी देव्यै नमः ६. ॐ ह्रीँ मङ्गलायै नमः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

७. ॐ ह्रीँ धृत्यै नमः ८. ॐ ह्रीँ आनन्दायै नमः
९. ॐ ह्रीँ सुनन्दायै नमः ।

फूल अक्षता लिएर देवीको अग्रमागमा नाम पिच्छे पूजा गर्ने –

१. ॐ ह्रीँ मङ्गलायै नमः २ ॐ ह्रीँ नन्दिन्यै नमः
३. ॐ ह्रीँ भद्रायै नमः ४.ॐ ह्रीँ लक्ष्म्यै नमः
५. ॐ ह्रीँ कीर्त्यै नमः ६. ॐ ह्रीँ यशस्विन्यै नमः
७. ॐ ह्रीँ पुष्ट्यै नमः ८. ॐ ह्रीँ मेधायै नमः
९. ॐ ह्रीँ शिवायै नमः १०. ॐ ह्रीँ साध्व्यै नमः
११. ॐ ह्रीँ यशोवत्यै नमः १२. ॐ ह्रीँ शोभायै नमः
१३. ॐ ह्रीँ जयायै नमः १४. ॐ ह्रीँ धृत्यै नमः
१५. ॐ ह्रीँ आनन्दायै नमः १६. ॐ ह्रीँ सुनन्दायै नमः ।

फूल अक्षता लिएर देवीको पृष्ट भागमा नाम पिच्छे पूजा गर्ने –

१. ॐ ह्रीँ जयन्त्यै नमः २. ॐ ह्रीँ मङ्गलायै नमः
३. ॐ ह्रीँ धृत्यै नमः ४. ॐ ह्रीँ शान्त्यै नमः
५. ॐ ह्रीँ श्यामायै नमः ६. ॐ ह्रीँ ब्रह्माण्यै नमः
७. ॐ ह्रीँ कोशिक्यै नमः ८. ॐ ह्रीँ दुर्गायै नमः
९. ॐ ह्रीँ क्रियायै नमः १०. ॐ ह्रीँ घण्टाकर्णायै नमः
११. ॐ ह्रीँ कपालिन्यै नमः १२. ॐ ह्रीँ रुद्रायै नमः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१३. ॐ ह्रीँ क्षमायै नमः १४. ॐ ह्रीँ काल्यै नमः
१५. ॐ ह्रीँ भीमायै नमः १६. ॐ ह्रीँ भद्रायै नमः
१७. ॐ ह्रीँ सिद्ध्यै नमः १७.ॐ ह्रीँ पुष्ट्यै नमः
१९. ॐ ह्रीँ भद्रकाल्यै नमः ।

फूल अक्षता लिएर देवीको अग्रभागमा ६४ देवीको नाम पिच्छे पूजा गर्ने –

१. ॐ ह्रीँ वीजायै नमः २. ॐ ह्रीँ मङ्गलायै नमः
३. ॐ ह्रीँ धृत्यै नमः ४. ॐ ह्रीँ भद्रायै नमः
५. ॐ ह्रीँ शान्त्यै नमः ६. ॐ ह्रीँ शिवायै नमः
७. ॐ ह्रीँ क्षमायै नमः ८. ॐ ह्रीँ सिद्ध्यै नमः
९. ॐ ह्रीँ तुष्ट्यै नमः १०. ॐ ह्रीँ पुष्ट्यै नमः
११. ॐ ह्रीँ उमायै नमः १२. ॐ ह्रीँ श्रियैनमः
१३. ॐ ह्रीँ ऋध्यै नमः १४. ॐ ह्रीँ दीप्तायै नमः
१५. ॐ ह्रीँ कान्त्यै नमः १६. ॐ ह्रीँ यशोधायैं नमः
१७. ॐ ह्रीँ लक्ष्म्यै नमः १८. ॐ ह्रीँ ऐश्वर्यै नमः
१९. ॐ ह्रीँ बृद्ध्यै नमः २०. ॐ ह्रीँ शक्त्यै नमः
२१. ॐ ह्रीँ जयावत्यै नमः २२. ॐ ह्रीँ ब्राह्मयै नमः
२३. ॐ ह्रीँ जयन्त्यै नमः २४. ॐ ह्रीँ अपराजितायै नमः
२५. ॐ ह्रीँ अजितायै नमः २६. ॐ ह्रीँ मानस्यै नमः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

२७. ॐ ह्रीँ दित्यै नम : २८. ॐ ह्रीँ मायायै नमः
२९. ॐ ह्रीँ माहामायायै नमः ३०. ॐ ह्रीँ मोहिन्यै नमः
३१. ॐ ह्रीँ रत्यै नमः ३२. ॐ ह्रीँ लालसायै नमः
३३. ॐ ह्रीँ धात्र्यै नमः ३४. ॐ ह्रीँ तारायै नमः
३५. ॐ ह्रीँ विमलायै नमः ३६. ॐ ह्रीँ गौर्यै नमः
३७ ॐ ह्रीँ शरण्यायै नमः ३८. ॐ ह्रीँ कौशिक्यै नमः
३९. ॐ ह्रीँ मत्यै नमः ४०. ॐ ह्रीँ दुर्गायै नमः
४१. ॐ ह्रीँ क्रियायै नमः४२. ॐ ह्रीँ अरुन्धत्यै नमः
४३. ॐ ह्रीँ कर्णायै नमः ४४. ॐ ह्रीँ कपालिन्यै नमः
४५. ॐ ह्रीँ रुद्रायै नमः ४६. ॐ ह्रीँ काल्यै नमः
४७. ॐ ह्रीँ माधुर्यै नमः ४८. ॐ ह्रीँ त्रिनेत्रायै नमः
४९. ॐ ह्रीँ स्वरूपिण्यै नमः ५०. ॐ ह्रीँ बहुरूपायै नमः
५१. ॐ ह्रीँ रिपुहन्त्र्यै नमः ५२. ॐ ह्रीँ अम्बिकायै नमः
५३. ॐ ह्रीँ चर्चिकायै नमः ५४. ॐ ह्रीँ सुरपूजितायै नमः
५५. ॐ ह्रीँ वैवस्वत्यै नमः ५६. ॐ ह्रीँ कौमार्यै नमः
५७. ॐ ह्रीँ वैष्णव्यै नमः ५८. ॐ ह्रीँ माहेश्वर्यै नमः
५९. ॐ ह्रीँ शिवदूत्यै नमः ६०. ॐ ह्रीँ कार्तिक्यै नमः
६१. ॐ ह्रीँ कुशिकायै नमः ६२. ॐ ह्रीँ चामुण्डायै नमः
६३. ॐ ह्रीँ भगवत्यै नमः ६४. ॐ ह्रीँ चण्डिकायै नमः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

फूल अक्षता लिएर आठ दिशामा अष्ट मातृकाको नाम पिच्छे पूजा गर्ने—

१. ॐ ह्रीँ ब्राह्मयै नमः २. ॐ ह्रीँ माहेश्वर्यै नमः
३. ॐ ह्रीँ कौमार्यै नमः ४. ॐ ह्रीँ वैष्णव्यै नमः
५. ॐ ह्रीँ वाराह्यै नमः ६. ॐ ह्रीँ इन्द्राण्यै नमः
७. ॐ ह्रीँ चामुण्डायै नमः ८. ॐ ह्रीँ महालक्ष्मै नमः ॥

माथि लेखिए अनुसारका मन्त्रहरू पढी धुप, द्वीप, नैबेद्य विशेष परिकार जुन तयार गरिएका छन् सवै नैवेद्यहरू चढाई भेटी चमर पंखा, ऐना आदि समर्पण गरी जप ध्यान आदि गर्नु।

भैरवको आवाहन गरी षोडशोपचारले— भो भैरब इह आगच्छ इह तिष्ठ यावत् पूजां करोमि तावत्त्वं सुस्थिरो भव सुप्रसन्नो भव वरदोभव ॥ भनी आवाहन गरी— आसनं, पाद्यम्, अर्ध्यम्, आचमनीयम्, मधुपर्कं, गङ्गाजलं, पञ्चामृत, शुद्धोदक स्नानं, वस्त्रं, सौभाग्यद्रव्यं, चन्दनं, सिन्दूरम् ,आलक्तकं, यव तिलान्, पुष्पाणि, धूपम् , दीपम्, नैवैद्यं, पानीयम्, फलादि नैवैद्यम् ताम्बूलम् पूगीफलादिकम्, दक्षिणा द्रव्यम्, निराजनम् समर्पयामि भैरवाय नमः ॥ भनी पूजा गर्ने।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

फूल अक्षता लिई प्रार्थना गर्ने मन्त्र –

भैरवं परमं देवं सर्वकाम प्रसाधनम् ।
पूजयाम्यग्रतो देव्याः सर्वेप्सित फल प्रदम् ॥
ॐ दुर्गे दुर्गे रक्षणि स्वाहा दुर्गा देव्यै नमः ॥

अर्घ दिने र श्रीखण्ड चन्दन चढाउने ।

वेलपत्र भगवतीलाई चढाउने मन्त्र –

अमृतोद्भव श्री बृक्षः शङ्करस्य सदाप्रियः ।
पवित्रं ते प्रयच्छामि विल्व पत्रं सुरेश्वरि ।
विल्व पत्रं समर्पयामि दुर्गादेव्यै नमः ॥

भगवतीलाई बेलपत्रको माला चढाउने मन्त्र –

चन्दनेन समालिप्तां कुंकुमेन विलेपिताम् ।
विल्वपत्रकृतांमालां गृहाण सुरवन्दिते ।
विल्वपत्र मालां समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ॥

सिंहको पूजा गर्ने –

ॐ हूँ महाशार्दूलवितानाय पिङ्गललोचनाय सिंहाय नमः ॥

अस्त्रहरूको पूजा गर्ने –

सफा गरेर राखेको खड्ग, खुकुरी, छुरी आदिलाई काँचो धागोले ३ पटक बींड बेरी काठ आदिमा अड्याएर राखी पूजा गर्ने भएमा नौ संख्या पुऱ्याउने ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ॐ खड्गाय नमः, ॐ त्रिशूलाय नमः, ॐ वज्राय नमः, ॐ वाणाय नमः, ॐ चक्राय नमः, ॐ चर्मणे नमः, ॐ छुरिकायै नमः, ॐ कट्टारकाय नमः, ॐ धनुषे नमः, ॐ दुन्दुभ्यै नमः, ॐ कुन्ताय (भाला) नमः, ॐ चर्मकवचाय नमः ॥

अस्त्रको प्रार्थना–

असिर्विशसनः खड्गस्तीक्ष्णधारो दुरासदः ।
श्री गर्भो विजयश्चैव धर्मपाल नमोऽस्तुते ॥

कालरात्रीको विधि गर्नेले हवन गर्ने गरेको भए पण्डित बोलाई अग्निस्थापनाको विधि अनुसार गरी, पायसले भगवतीको मन्त्रले १०८ पटक हवन गर्ने। त्यसो नगर्नेले आफैले १०८ पटक मकलमा आगो बालि पायस हवन गर्ने। कुभिण्डोको बलि दिनेले बलिदान गर्ने, प्रसाद ग्रहण गर्ने।

महानवमी पूजा विधि

महानवमीको दिन माथि लेखिएको सङ्कल्प मम सम्म भनी अद्य आश्विन शुक्ल महानवम्यां सकल पापक्षय पूवर्क धर्म यशो दीर्घायुष्य ब्रह्मेन्द्र रुद्रादिलोक प्राप्ति

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

काम स्त्रिशूलिनी दुर्गा चण्डिका पूजयिष्ये ॥ भनी छाडि दिने र माथि पहिलो दिनमा बताएअनुसार नित्य पूजा पाठ गरी यी देवीहरूको पनि पूजा गर्ने–

ॐ त्रिशूलिन्यै नमः ॐ दुर्गायै नमः

ॐ शिवायै नमः ॐ शाङ्कर्यै नमः

ॐ चण्डिकायै नमः ।

दुर्गाको पूजा, पाठ, होम आदि माथि बताए अनुसार गर्ने॥

वाहनको पूजा

यस दिन वाहनहरूको पूजा अर्थात् विश्वकर्माको पूजा, मोटर मोटरसाइकल, मेशिन, हात्ति, घोडा आदि सबै वाहनहरूको पूजा गर्ने।

नवमीको दिन बलि दिनेले विधि पूर्वक बलि दिने। स्थापना गरेका सबै शस्त्रास्त्रहरूको पूजा धूप, बत्ती, नैवेद्य, भेटी समेत गर्ने। नवमीको पूजा पाठ होम आदि समाप्त गरी, कन्याको पूजा गरी वस्त्र, आदि दिने।

कुमारी पूजा विधि

शास्त्रमा वताए अनुसार सर्व लक्षण गुण सम्पन्न कुमारीको पाउ धोई, पाउको जलले आफ्नो शिरमा मार्जन गरी धोती, चोलो ओड्ने सौभाग्य आदि दिने। फूल अक्षता लिएर – ॐ आँ इँ

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

हूँ फट् भूता नपसारय विघ्नान्नाशय मम स्वाहा।
भनी फूल अक्षता चढाई विघ्नलाई हटाई पूजा गर्ने स्थानमा लाने।
हात जोडी प्रार्थना गर्ने मन्त्र –

ॐ नमस्ते जगतांमाये जगदा धार रूपिणि।
कुमारी रूपमास्थाय प्रविशेदंगृहं मम ॥
भगवत्याः कीदृशंरूपं जाने मातरहं नहि।
कुमारी रूपमेवेदं पश्यामि नरचक्षुषा ॥
भक्तिं मदीयां विज्ञाय त्वत्पादाम्बुजयोः शिवे।
त्वया प्रकटितं रूपं मीदृशीं सर्व सिद्धये ॥

शुद्ध आसनमा कुमारीलाई राखेर पूजा आरम्भ गर्ने। पहिले तीन पटक आचमन गरी। कुश जौ, तिल, जल लिई सङ्कल्प गर्ने –

ॐ अद्येह मम इष्ट देवता प्रीतये श्री कुमारी पूजन महं करिष्ये ॥ भनी छाडि दिने।

वायाँ तर्फ फूल अक्षताले– श्री गुरुभ्यो नमः ॥ भनी चढाउने, दक्षिण पट्टि– गँ गणेशाय नमः ॥ भनी, माझमा– ऐँ ह्रीँ श्रीँ कुमार्यै नमः ॥ भनी चढाई नमस्कार गर्ने।

सामान्य अर्घ्य स्थापना गरी पूजा गर्ने गोडा धोई जल खाने –

कुमारीलाई जल चढाउने–
ऐँ ह्रीँ श्रीँ कुमार्यैनमः पाद्यं समर्पयामि।
अर्घ जल चढाउने–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यैनमः अर्घ्यं समर्पयामि ।

पुनः जल चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं श्रीकुमार्यै नमः आचमनीयं समर्पयामि ।

रक्त वस्त्र चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नम :रक्त वस्त्रं समर्पयामि ।

सिंगारका सामान चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः अलङ्कारान् समर्पयामि ।

चन्दन चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः गन्धं समर्पयामि ।

सिन्दूर चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः सिन्दूरं समर्पयामि

गाजल चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः कज्जलं समर्पयामि

फूल चढाउने –

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः पुष्पं समर्पयामि ।

धूप देखाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः धूपम् आघ्रापयामि ।

बत्ति देखाउने –

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः दीपं प्रदर्शयामि ।

नैवेद्य चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः नैवेद्यं समर्पयामि ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

भेटी चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः दक्षिणां समर्पयामि ।

पान मसला चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमःताम्बूलं समर्पयामि ।

तीनपटक अञ्जलीमा फूल चढाउने–

ऐं ह्रीं श्रीं कुमार्यै नमः

पुष्पाञ्जलि लिई कन्या कुमारीको प्रार्थना गर्ने मन्त्र –

जगत्पूज्ये सवर्वन्द्ये सर्वशक्तिस्वरूपिणि ।
पूजांगृहाण कौमारि जगन्मात र्नमोऽस्तुते ॥

कुमारको पूजा गर्ने चलन भएकाहरूले कुमारको पनि कन्यालाई पूजा गरे जस्तै– कुमारायनमः ॥ भनी जल, अर्घजल, पुनराचमनीय, पञ्चामृत, शुद्धजल, वस्त्र, सिंगारको सामान, चन्दन, सिन्दूर, फूल, धूप, बत्ती, नैवेद्य, भेटी, पान मसला, आदि चढाई पूजा गर्ने । कन्या कुमारबाट प्रसाद लिई लगाउने ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

विज़या दशमी

विजया दशमीको दिन भगवतीको साविक बमोजिम सबै पूजा गर्ने र विशेषमा जौ तिल कुश पानी लिएर सङ्कल्प गर्ने माथि बतएअनुसार सङ्कल्पको मम सम्म पडेर अद्य आश्विन शुक्ल दशम्यां विजय सिध्यर्थं नवदुर्गा पूजाया न्यूनातिरिक्त परिपूर्णार्थम् अपराजिता देवी पूजन पूर्वकं विसर्जन महं करिष्ये ॥ भनी छाडि दिने। दीप, कलश ,गणेशको पूजन पूर्वक देवीको पूजा गर्ने चन्दनले थालीमा अष्ट दल लेखेर प्रतिमा अथवा सुपारी बीचमा रखेर पूजा गर्ने - मध्य मागमा — ॐ अपराजितायै नमः ॥ दाहिने तर्फ– क्रियासिध्यै जयायै नमः ॥ बायाँ तर्फ– उमायै विजयायै नमः ॥ भनी पूजा गर्ने। पहेलो कपडामा अपरा- जिताको पात, बेसार सर्स्यू दुवो राता अक्षता राखेर ॐ भनेर धागोले पोटलिका बाधेर प्रतिष्ठा गरी पोटलिकाको विधिपूर्वक पूजा गरी यो मन्त्रले प्रार्थना गर्ने -

सदाऽपराजितायस्मात् त्वं लतासूत्तमा स्मृता ।
सर्वकामार्थ सिध्यर्थं तस्मात् त्वां पूजयाम्यहम् ॥
भवापराज़िते देवि मम सर्व समृद्धये ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पूजितायां त्वयि श्रेयो ममास्तु दुरितं हतम् ॥

यो मन्त्रले अपराजिता भगवतीमा पुष्पाञ्जलि चढाएर विसर्जन गरी पछि कर्ताले दाहिने हातमा धारणा गर्नु पर्दछ, धारण गर्ने मन्त्र –

जयदे वरदे देवि दशम्यामपराजिते ।
धारयामि भुजे दक्षे जयलाभाभिबृद्धये ॥
बलमाधेहि सततं मम शत्रौ पराजयम् ।
त्वद्धारणात् भवेयुर्मे धनधान्यसमृद्धयः ॥

यो मन्त्रले हातमा बाधने त्यसपछि यसदिन पाठ होम आदि गर्नु पर्दैन भगवतीको पुष्पाञ्जलि, प्रार्थना, नमस्कार गरी अर्घ निवेदन गर्ने मन्त्र –

गन्धाक्षतैश्च संयुक्तं फल पुष्प युतं तव ।
दत्तमर्घ्यं गृहाणेदं प्रसीद परमेश्वरि ।
इदम् अर्घ्यम् समर्पयामि दुर्गा देव्यै नमः ।

मूल देवीको प्रार्थना गर्ने मन्त्र –

रूपंदेहि यशोदेहि भगं भवति देहिमे ।
पुत्रान्देहि तथा मातः सर्व कामांश्च देहिमे ॥
महिषघ्नि महामाये चामुण्डे मुण्ड मालिनि ।
आयुरारोग्य मैश्वर्यं देहि देवि नमोस्तुते ॥

यो मन्त्र पढेर नमस्कार गर्ने ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पूर्णपात्र दान

पूर्णपात्रको पूजागरी सङ्कल्प गर्न हातमा लिने । माथि बताएको सङ्कल्पको मम सम्म भने पछि पूर्वोक्त फल प्राप्त्यर्थं आश्विन शुक्ल प्रतिपद आरभ्य नवमी पर्यन्तं महाकाली, महालक्ष्मी, महासरस्वती रूपाया दुर्गा देव्या पूजन कर्मण स्तथा सप्तशत्याः पाठ कर्मणः सप्तमीत आरभ्य नवमी पर्यन्तं कृतस्य हवन कर्मणश्च साफल्यार्थं मिदं तण्डुल पूर्णपात्रं प्रजापति दैवतं ....गोत्राय शर्मणे ब्राह्मणायतुभ्य महं संप्रददे तत्सन्न मम ॥

दक्षिणा सङ्कल्प

दक्षिणा द्रव्यलाई पूजागरी कुश जल लिई उठाउने र माथि लेखिएको सङ्कल्पको मम सम्म भने पछि पूर्ण पात्रको पूर्वोक्त फल प्राप्त्यर्थं देखि ..... हवन कर्मणश्च साफल्यार्थं सम्म भनी इदं दक्षिणा द्रव्यं रौप्यं चन्द्र दैवताकम् .... गोत्राय शर्मणे ब्राह्मणाय तुभ्य महं संप्रददे तत्सन्नमम ॥

दहि, अक्षता, लिई जमरा, घडा, दियो, महामाया, खड्ग आदिलाई चढाई घडालाई उठाउने मन्त्र –

ॐ उतिष्ठ देवि चामुण्डे शुभपूजां प्रगृह्य च ।
कुरुष्व मम कल्याण मष्टाभिः शक्तिभिःसह ॥
गच्छ गच्छ परंस्थान स्वस्थानं देवि चण्डिके ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१. श्रीसप्तश्लोकी दुर्गा पाठ

शिव उवाच

देवि त्वं भक्तसुलभे सर्वकार्यविधायिनि
कलौ हि कार्यसिद्ध्यर्थमुपायं ब्रूहि यन्त्रतः ॥

देव्युवाच

श्रृणु देवं प्रवक्ष्यामि कलौ सर्वेष्टसाधनम् ।
मया तवैव स्नेहेनाप्यम्बास्तुतिः प्रकाश्यते ॥

विनियोग–

अस्य श्रीदुर्गासप्तश्लोकीस्तोत्रमन्त्रस्य नारायण ऋषिः, अनुष्टुप् छन्दः, श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यो देवताः, श्रीदुर्गाप्रीत्यर्थं सप्तश्लोकीदुर्गापाठे विनियोगः ।

ॐ ज्ञानिनामपि चेतांसि देवी भगवती हि सा ।
बलादाकृष्य मोहाय महामाया प्रयच्छति ॥ १ ॥
दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः
स्वस्थैः स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दारिद्र्य दुःखभयहारिणि का त्वदन्या
सर्वोपकारकरणाय सदार्द्रचित्ता ॥ २ ॥
सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥३॥
शरणागतदीनार्तपरित्राणपरायणे ।
सर्वस्यार्तिहरे देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥४॥
सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्तिसमन्विते ।
भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तु ते ॥५॥
रोगानशेषानपहंसि तुष्टा रुष्टा
तु कामान् सकलानभीष्टान् ।
त्वामाश्रितानां न विपन्नराणां
त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ॥६॥
सर्वाबाधाप्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ।
एवमेव त्वया कार्यमस्मद्वैरिविनाशनम् ॥७॥

॥ श्रीसप्तश्लोकी दुर्गा स्तुतिः सम्पूर्णा ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अथ दुर्गाकवच प्रारम्भः

ॐ अस्य श्रीचण्डीकवचस्य ब्रह्मा ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः चामुण्डा देवता अङ्गन्यासोक्तमातरो बीजं दिग्बन्धदेवतास्तत्त्वं श्रीजगदम्बाप्रीत्यर्थे दुर्गाकवच पाठ जपे विनियोगः ॥

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डेय उवाच

ॐ यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ।
यन्न कस्यचिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥१॥

ब्रह्मोवाच

अस्ति गुह्यतमं विप्र सर्वभूतोपकारकम् ।
देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने ॥२॥
प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी ।
तृतीयं चन्द्रघण्टेति कूष्माण्डेति चतुर्थकम् ॥३॥
पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च ।
सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम् ॥४॥
नवमं सिद्धिदात्री च नवदुर्गाः प्रकीर्तिताः ।
उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्मणैव महात्मना ॥५॥
अग्निना दह्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतो रणे ।
विषमे दुर्गमे चैव भयार्त्ताः शरणं गताः ॥६।
न तेषां जायते किञ्चिदशुभं रणसंकटे ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नापदं तस्य पश्यामि शोकदुःखभयं न हि ॥७॥
यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषां वृद्धिः प्रजायते ।
ये त्वां स्मरन्ति देवेशि रक्षसे तान्न संशयः ॥८॥
प्रेतसंस्था तु चामुण्डा वाराही महिषासना ।
ऐन्द्री गजसमारूढा वैष्णवी गरुडासना ॥९॥
माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना ।
लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया ॥१०॥
श्वेतरूपधरा देवी ईश्वरी वृषवाहना ।
ब्राह्मी हंससमारुढा सर्वाभरणभूषिता ॥११॥
इत्येता मातरः सर्वाः सर्वयोगसमन्विताः ।
नानाभरणशोभाढ्या नानारत्नोपशोभिताः ॥१२॥
दृश्यन्ते रथमारुढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः ।
शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुसलायुधम् ॥१३॥
खेटकं तोमरं चैब परशुं पाशमेव च ।
कुन्तायुधं त्रिशूलं च शार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥१४॥
दैत्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय च ।
धारयन्त्यायुधानीत्थं देवानां च हिताय वै ॥१५॥
नमस्तेऽस्तु महारौद्रे महाघोरपराक्रमे ।
महाबले महोत्साहे महाभयविनाशिनि ॥१६॥
त्राहि मां देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्द्धिनि ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री आग्नेय्यामग्निदेवता ॥१७॥
दक्षिणेऽवतु वाराही नैर्ऋत्यां खड्गधारिणी ॥
प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद् वायव्यां मृगवाहिनी ॥१८॥
उदीच्यां पातु कौमारी ऐशान्यां शूलधारिणी ।
ऊर्ध्वं ब्रह्माणी मे रक्षेदधस्ताद् वैष्णवी तथा ॥१९॥
एवं दश दिशो रक्षेच्चामुण्डा शववाहना ।
जया मे चाग्रतः पातु विजया पातु पृष्ठतः ॥२०॥
अजिता वामपार्श्वे तु दक्षिणे चापराजिता ।
शिखामुद्योतिनी रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥२१॥
मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ रक्षेद् यशस्विनी ।
त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके ॥२२॥
शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ।
कपोलौ कालिका रक्षेत्कर्णमूले तु शाङ्करी ॥२३॥
नासिकायां सुगन्धा च उत्तरोष्ठे च चर्चिका ।
अधरे चामृतकला जिह्वायां च सरस्वती ॥२४॥
दन्तान् रक्षतु कौमारी कण्ठदेशे तु चण्डिका ।
घण्टिकां चित्रघण्टा च महामाया च तालुके ॥२५॥
कामाक्षी चिवुकं रक्षेद् वाचं मे सर्वमङ्गला ।
ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी ॥२६॥
नीलग्रीवा बहिःकण्ठे नलिकां नलकूबरी ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

स्कन्धयोः खड्गिनी रक्षेद् बाहू मे बज्रधारिणी ॥२७॥
हस्तयोर्दन्डिनी रक्षेदम्बिका चाङ्गुलिषु च ।
नखाञ्छूलेश्वरी रक्षेत्कुक्षौ रक्षेत्कुलेश्वरी ॥२८॥
स्तनौ रक्षेन्महादेवी मनः शोकविनाशिनी ।
हृदये ललिता देवी उदरे शूलधारिणी ॥२९॥
नाभौ च कामिनी रक्षेद् गुह्यं गुह्येश्वरी तथा ।
पूतना कामिका मेढ्रं गुदे महिषवाहिनी ॥३०॥
कट्यां भगवती रक्षेज्जानुनी विन्ध्यवासिनी ।
जङ्घे महाबला रक्षेत्सर्वकामप्रदायिनी ॥३१॥
गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे तु तैजसी ।
पादाङ्गुलीषु श्री रक्षेत्पादाधस्तलवासिनी ॥३२॥
नखान् दंष्ट्राकराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ।
रोमकूपेषु कौवेरी त्वचं वागीश्वरी तथा ॥३३॥
रक्तमज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसि पार्वती ।
अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी ॥३४॥
पद्मावती पद्मकोशे कफे चूडामणिस्तथा ।
ज्वालामुखी नखज्वालामभेद्या सर्वसन्धिषु ॥३५॥
शुक्रं ब्रह्माणि मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा ।
अहंकारं मनो बुद्धिं रक्षेन्मे धर्मधारिणी ॥३६॥
प्राणापानौ तथा व्यानमुदानं च समानकम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection.

वज्रहस्ता च मे रक्षेत्प्राणं कल्याणशोभना ॥३७॥
रसे रूपे च गन्धे च शब्दे स्पर्शे च योगिनी।
सत्वं रजस्तमश्चैव रक्षेन्नारायणी सदा ॥३८॥
आयू रक्षतु वाराही धर्मं रक्षतु वैष्णवी।
यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च धनंविद्यां च चक्रिणी ॥३९॥
गोत्रमिन्द्राणि मे रक्षेत्पशून्मे रक्ष चण्डिके।
पुत्रान् रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्यां रक्षतु भैरवी ॥४०॥
पन्थानं सुपथा रक्षेन्मार्गं क्षेमकरी तथा।
राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता ॥४१॥
रक्षाहीनं तु यत्स्थानं वर्जितं कवचेन तु।
तत्सर्वं रक्ष मे देवि जयन्ती पापनाशिनी ॥४२॥
पदमेकं न गच्छेत्तु यदीच्छेच्छुभमात्मनः।
कवचेनावृत्तो नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति ॥४३॥
तत्र तत्रार्थलाभश्च विजयः सार्वकामिकः।
यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम्।
परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् ॥४४॥
निर्भयो जायते मर्त्यः संग्रामेष्वपराजितः।
त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान् ॥४५॥
इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम्।
यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥४६॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दैवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्येष्वपराजितः ।
जीवेद् वर्षशतं साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥४७॥
नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूताविस्फोटकादयः ।
स्थावरं जङ्गमं चैव कृत्रिमं चापि यद्विषम् ॥४८॥
अभिचाराणि सर्वाणि मन्त्रयन्त्राणि भूतले ।
भूचराः खेचराश्चैव जलजाश्चोपदेशिकाः ॥४९॥
सहजा कुलजा माला डाकिनी शाकिनी तथा
अन्तरिक्षचरा घोरा डाकिन्यश्च महावलाः ॥५०॥
ग्रहभूतपिशाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः ।
ब्रह्मराक्षसवेतालाः कूष्माण्डा भैरवादयः ॥५१॥
नश्यन्ति दर्शनात्तस्य कवचे हृदि संस्थिते ।
मानोन्नतिर्भवेद् राज्ञस्तेजोवृद्धिकरं परम् ॥५२॥
यशसा वर्द्धते सोऽपि कीर्तिमण्डितभूतले ।
जपेत्सप्तशतीं चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरा ॥५३॥
यावद्भूमण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम् ।
तावत्तिष्ठति मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रिकी ॥५४॥
देहान्ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ।
प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामायाप्रसादतः ॥५५॥
लभते परमं रूपं शिवेन सह मोदते ॥ॐ॥५६॥

इति देव्याः कवचं सम्पूर्णम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१. श्रीसप्तश्लोकी दुर्गा पाठ

शिव उवाच

देवि त्वं भक्तसुलभे सर्वकार्यविधायिनि
कलौ हि कार्यसिद्ध्यर्थमुपायं ब्रूहि यन्त्रतः ॥

देव्युवाच

श्रृणु देव प्रवक्ष्यामि कलौ सर्वेष्टसाधनम् ।
मया तवैव स्नेहेनाप्यम्बास्तुतिः प्रकाश्यते ॥

विनियोग–

अस्य श्रीदुर्गासप्तश्लोकीस्तोत्रमन्त्रस्य नारायण ऋषिः, अनुष्टुप् छन्दः, श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यो देवताः, श्रीदुर्गाप्रीत्यर्थं सप्तश्लोकीदुर्गापाठे विनियोगः ।

ॐ ज्ञानिनामपि चेतांसि देवी भगवती हि सा ।
बलादाकृष्य मोहाय महामाया प्रयच्छति ॥ १ ॥
दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः
स्वस्थैः स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दारिद्र्य दुःखभयहारिणि का त्वदन्या
सर्वोपकारकरणाय सदार्द्रचित्ता ॥ २ ॥
सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥३॥
शरणागतदीनार्तपरित्राणपरायणे ।
सर्वस्यार्तिहरे देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥४॥
सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्तिसमन्विते ।
भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तु ते ॥५॥
रोगानशेषानपहंसि तुष्टा रुष्टा
तु कामान् सकलानभीष्टान् ।
त्वामाश्रितानां न विपन्नराणां
त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ॥६॥
सर्वाबाधाप्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ।
एवमेव त्वया कार्यमस्मद्वैरिविनाशनम् ॥७॥

॥ श्रीसप्तश्लोकी दुर्गा स्तुतिः सम्पूर्णा ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अथ दुर्गाकवच प्रारम्भः

ॐ अस्य श्रीचण्डीकवचस्य ब्रह्मा ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः चामुण्डा देवता अङ्गन्यासोक्तमातरो बीजं दिग्बन्धदेवतास्तत्त्वं श्रीजगदम्बाप्रीत्यर्थे दुर्गाकवच पाठ जपे विनियोगः ॥

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डेय उवाच

ॐ यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ।
यन्न कस्यचिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥१॥

ब्रह्मोवाच

अस्ति गुह्यतमं विप्र सर्वभूतोपकारकम् ।
देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने ॥२॥
प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी ।
तृतीयं चन्द्रघण्टेति कूष्माण्डेति चतुर्थकम् ॥३॥
पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च ।
सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम् ॥४॥
नवमं सिद्धिदात्री च नवदुर्गाः प्रकीर्तिताः ।
उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्मणैव महात्मना ॥५॥
अग्निना दह्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतो रणे ।
विषमे दुर्गमे चैव भयार्त्ताः शरणं गताः ॥६।
न तेषां जायते किञ्चिदशुभं रणसंकटे ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नापदं तस्य पश्यामि शोकदुःखभयं न हि ॥७॥
यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषां वृद्धिः प्रजायते।
ये त्वां स्मरन्ति देवेशि रक्षसे तान्न संशयः ॥८॥
प्रेतसंस्था तु चामुण्डा वाराही महिषासना।
ऐन्द्री गजसमारूढा वैष्णवी गरुडासना ॥९॥
माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना।
लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया ॥१०॥
श्वेतरूपधरा देवी ईश्वरी वृषवाहना।
ब्राह्मी हंससमारुढा सर्वाभरणभूषिता ॥११॥
इत्येता मातरः सर्वाः सर्वयोगसमन्विताः।
नानाभरणशोभाढ्या नानारत्नोपशोभिताः ॥१२॥
दृश्यन्ते रथमारुढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः।
शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुसलायुधम् ॥१३॥
खेटकं तोमरं चैब परशुं पाशमेव च।
कुन्तायुधं त्रिशूलं च शार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥१४॥
दैत्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय च।
धारयन्त्यायुधानीत्थं देवानां च हिताय वै ॥१५॥
नमस्तेऽस्तु महारौद्रे महाघोरपराक्रमे।
महाबले महोत्साहे महाभयविनाशिनि ॥१६॥
त्राहि मां देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्द्धिनि।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री आग्नेय्यामग्निदेवता ॥१७॥
दक्षिणेऽवतु वाराही नैर्ऋत्यां खड्गधारिणी ॥
प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद् वायव्यां मृगवाहिनी ॥१८॥
उदीच्यां पातु कौमारी ऐशान्यां शूलधारिणी ।
ऊर्ध्वं ब्रह्माणी मे रक्षेदधस्ताद् वैष्णवी तथा ॥१९॥
एवं दश दिशो रक्षेच्चामुण्डा शववाहना ।
जया मे चाग्रतः पातु विजया पातु पृष्ठतः ॥२०॥
अजिता वामपार्श्वे तु दक्षिणे चापराजिता ।
शिखामुद्योतिनी रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥२१॥
मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ रक्षेद् यशस्विनी ।
त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके ॥२२॥
शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ।
कपोलौ कालिका रक्षेत्कर्णमूले तु शाङ्करी ॥२३॥
नासिकायां सुगन्धा च उत्तरोष्ठे च चर्चिका ।
अधरे चामृतकला जिह्वायां च सरस्वती ॥२४॥
दन्तान् रक्षतु कौमारी कण्ठदेशे तु चण्डिका ।
घण्टिकां चित्रघण्टा च महामाया च तालुके ॥२५॥
कामाक्षी चिवुकं रक्षेद् वाचं मे सर्वमङ्गला ।
ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी ॥२६॥
नीलग्रीवा बहिःकण्ठे नलिकां नलकूबरी ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

स्कन्धयोः खड्गिनी रक्षेद् बाहू मे बज्रधारिणी ॥२७॥
हस्तयोर्दण्डिनी रक्षेदम्बिका चाङ्गुलिषु च ।
नखाञ्छूलेश्वरी रक्षेत्कुक्षौ रक्षेत्कुलेश्वरी ॥२८॥
स्तनौ रक्षेन्महादेवी मनः शोकविनाशिनी ।
हृदये ललिता देवी उदरे शूलधारिणी ॥२९॥
नाभौ च कामिनी रक्षेद् गुह्यं गुह्येश्वरी तथा ।
पूतना कामिका मेढ्रं गुदे महिषवाहिनी ॥३०॥
कट्यां भगवती रक्षेज्जानुनी विन्ध्यवासिनी ।
जङ्घे महाबला रक्षेत्सर्वकामप्रदायिनी ॥३१॥
गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे तु तैजसी ।
पादाङ्गुलीषु श्री रक्षेत्पादाधस्तलवासिनी ॥३२॥
नखान् दंष्ट्राकराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ।
रोमकूपेषु कौवेरी त्वचं वागीश्वरी तथा ॥३३॥
रक्तमज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसि पार्वती ।
अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी ॥३४॥
पद्मावती पद्मकोशे कफे चूडामणिस्तथा ।
ज्वालामुखी नखज्वालामभेद्या सर्वसन्धिषु ॥३५॥
शुक्रं ब्रह्माणि मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा ।
अहंकारं मनो बुद्धिं रक्षेन्मे धर्मधारिणी ॥३६॥
प्राणापानौ तथा व्यानमुदानं च समानकम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

बज्रहस्ता च मे रक्षेत्प्राणं कल्याणशोभना ॥३७॥
रसे रूपे च गन्धे च शब्दे स्पर्शे च योगिनी ।
सत्वं रजस्तमश्चैव रक्षेन्नारायणी सदा ॥३८॥
आयू रक्षतु वाराही धर्मं रक्षतु वैष्णवी ।
यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च धनंविद्यां च चक्रिणी ॥३९॥
गोत्रमिन्द्राणि मे रक्षेत्पशून्मे रक्ष चण्डिके ।
पुत्रान् रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्यां रक्षतु भैरवी ॥४०॥
पन्थानं सुपथा रक्षेन्मार्गं क्षेमकरी तथा ।
राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता ॥४१॥
रक्षाहीनं तु यत्स्थानं वर्जितं कवचेन तु ।
तत्सर्वं रक्ष मे देवि जयन्ती पापनाशिनी ॥४२॥
पदमेकं न गच्छेत्तु यदीच्छेच्छुभमात्मनः ।
कवचेनावृत्तो नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति ॥४३॥
तत्र तत्रार्थलाभश्च विजयः सार्वकामिकः ।
यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम् ।
परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् ॥४४॥
निर्भयो जायते मर्त्यः संग्रामेष्वपराजितः ।
त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान् ॥४५॥
इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम् ।
यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥४६॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दैवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्येष्वपराजितः ।
जीवेद् वर्षशतं साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥४७॥
नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूताविस्फोटकादयः ।
स्थावरं जङ्गमं चैव कृत्रिमं चापि यद्विषम् ॥४८॥
अभिचाराणि सर्वाणि मन्त्रयन्त्राणि भूतले ।
भूचराः खेचराश्चैव जलजाश्चोपदेशिकाः ॥४९॥
सहजा कुलजा माला डाकिनी शाकिनी तथा
अन्तरिक्षचरा घोरा डाकिन्यश्च महावलाः ॥५०॥
ग्रहभूतपिशाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः ।
ब्रह्मराक्षसवेतालाः कूष्माण्डा भैरवादयः ॥५१॥
नश्यन्ति दर्शनात्तस्य कवचे ह्वदि संस्थिते ।
मानोन्नतिर्भवेद् राज्ञस्तेजोवृद्धिकरं परम् ॥५२॥
यशसा वर्द्धते सोऽपि कीर्तिमण्डितभूतले ।
जपेत्सप्तशतीं चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरा ॥५३॥
यावद्भूमण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम् ।
तावत्तिष्ठति मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रिकी ॥५४॥
देहान्ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ।
प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामायाप्रसादतः ॥५५॥
लभते परमं रूपं शिवेन सह मोदते ॥ॐ॥५६॥

इति देव्याः कवचं सम्पूर्णम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अथार्गलास्तोत्रम्

ॐ अस्य श्रीअर्गलास्तोत्रमन्त्रस्य विष्णुर्ऋषिः, अनुष्टुप् छन्दः, श्रीमहालक्ष्मीदेवता श्री जगदम्बा प्रीतये सप्तशतीपाठाङ्गत्वेन जपे विनियोगः ॥

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डेय उवाच

ॐ जयन्ती मङ्गला काली भद्रकाली कपालिनी ।
दुर्गा क्षमा शिवाधात्री स्वाहास्वधा नमोऽस्तु ते ॥१॥
जय त्वं देवि चामुण्डे जय भूतार्तिहारिणि ।
जय सर्वगते देवि कालरात्रि नमोऽस्तु ते ॥२॥
मधुकैटभविद्राविविधातृवरदे नमः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥३॥
महिषासुरनिर्णाशि भक्तानां सुखदे नमः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥४॥
रक्तबीजवधे देवि चण्डमुण्डविनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥५॥
शुम्भस्यैव निशुम्भस्य धूम्राक्षस्य च मर्दिनि ।
रूपं देहि जपं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥६॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

वन्दिताङ्घ्रियुगे देवि सर्वसौभाग्यदायिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥७॥
अचिन्त्यरूपचरिते सर्वशत्रुविनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥८॥
नतेभ्यः सर्वदा भक्त्या चण्डिके दुरितापहे ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥९॥
स्तुवद्भ्यो भक्तिपूर्व त्वां चण्डिके व्याधिनाशिनि
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१०॥
चण्डिके सततं ये त्वामर्चयन्तीह भक्तितः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥११॥
देहि सौभाग्यमारोग्यं देहि मे परमं सुखम् ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१२॥
विधेहि द्विषतां नाशं विधेहि बलमुञ्चकैः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१३॥
विधेहि देवि कल्याणं विधेहि परमां श्रियम् ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१४॥
सुरासुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणेऽम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१५॥
विद्यावन्तं यशस्वन्तं लक्ष्मीवन्तं जनं कुरु ।
रूपं देहि जयंदेहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१६॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

प्रचण्डदैत्यदर्पघ्ने चण्डिके प्रणताय मे ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१७॥
चतुर्भुजे चतुर्वक्त्रसंस्तुते परमेश्वरि ।
रूपं देहि जय देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१८॥
कृष्णेन संस्तुते देवि शश्वद्भक्त्या सदाम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१९॥
हिमाचलसुतानाथसंस्तुते परमेश्वरि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥२०॥
इन्द्राणीपतिसद्भावपूजिते परमेश्वरि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥२१।
देवि प्रचण्डदोर्दण्डदैत्यदर्पविनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥२२॥
देवि भक्तजनोद्दामदत्तानन्दोदयेऽम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥२३॥
पत्नीं मनोरमां देहि मनोवृत्तानुसारिणीम् ।
तारिणीं दुर्गसंसारसागरस्य कुलोद्भवाम् ॥२४॥
इदं स्तोत्रं पठित्वा तु महास्तोत्रं पठेन्नरः ।
स तु सप्तशतीसंख्यावरमाप्नोति सम्पदाम् ॥२५॥

इति देव्या अर्गलास्तोत्रं सम्पूर्णम्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अथ कीलकस्तोत्र प्रारम्भः

ॐ अस्य श्रीकीलकमन्त्रस्य शिव ऋषिः, अनुष्टुप् छन्दः, श्रीमहासरस्वती देवता श्री जगदम्बाप्रीत्यर्थं सप्तसती पाठाङ्गत्वेन कीलकपाठ जपे विनियोगः ॥

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥मार्कण्डेय उवाच

ॐ विशुद्धज्ञानदेहाय त्रिवेदीदिव्यचक्षुषे ।
श्रेयःप्राप्तिनिमित्ताय नमः सोमार्द्धधारिणे ॥१॥
सर्वमेतद्विजानीयान्मन्त्राणामभिकीलकम् ।
सोऽपि क्षेममवाप्नोति सततं जाप्यतत्परः ॥२॥
सिद्धयन्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्यपि ।
एतेन स्तुवतां देवि स्तोत्रमात्रेण सिद्धयति ॥३॥
न मन्त्रो नौषधं तत्र न किञ्चिदपि विद्यते ।
विना जाप्येन सिद्धयेत सर्वमुच्चाटनादिकम् ॥४॥
समग्राण्यपि सिद्धयन्ति लोकशङ्कामिमां हरः ।
कृत्वा निमन्त्रयामास सर्वमेवमिदं शुभम् ॥५॥
स्त्रोत्रं वै चण्डिकायास्तु तच्च गुप्तं चकार सः ।
समाप्तिर्न च पुण्यस्य तां यथावन्नियन्त्रणाम् ॥६॥
सोऽपि क्षेममवाप्नोति सर्वमेव न संशयः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कृष्णायां वा चतुर्दश्यामष्टाम्यां वा समाहितः ॥७॥
ददाति प्रतिगृह्णाति नान्यथैषा प्रसीदति ।
इत्थंरूपेण कीलेन महादेवेन कीलितम् ॥८॥
यो निष्कीलां विधायैनां नित्यं जपति संस्फुटम् ।
स सिद्धः स गणः सोऽपि गन्धर्वो जायते नरः ॥९॥
न चैवाप्यटतस्तस्य भयं क्वापीह जायते ।
नापमृत्युवशं याति मृतो मोक्षमवाप्नुयात् ॥१०॥
ज्ञात्वा प्रारभ्य कुर्वीत न कुर्वाणो विनश्यति ।
ततो ज्ञात्वैव सम्पन्नमिदं प्रारभ्यते बुधैः ॥११॥
सौभाग्यादि च यत्किञ्चिद् दृश्यते ललनाजने ।
तत्सर्वं तत्प्रसादेन तेन जाप्यमिदं शुभम् ॥१२॥
शनैस्तु जप्यमानेऽस्मिन् स्तोत्रे सम्पत्तिरुच्चकैः ।
भवत्येव समग्रापि ततः प्रारभ्यमेव तत् ॥१३॥
ऐश्वर्यं यत्प्रसादेन सौभाग्यारोग्यसम्पदः ।
शत्रुहानिः परो मोक्षःस्तूयते सा न किं जनैः ॥ॐ॥१४॥

इति देव्या किलकस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अथ काली– कवच प्रारम्भः

श्री गणेशाय नमः ॥ अथ प्राणप्रतिष्ठा ॥
ॐ प्राणप्रतिष्ठा मन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुरुद्रा ऋषयः ऋग्यजुः सामाथर्वाणि छन्दांसि जगत् सृष्टिकारिणी प्राण शक्तिर्देवता ॐ आं बीजं ह्रीं शक्तिः प्राणप्रतिष्ठा सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥

ॐ कैलासशिखरारुढ शङ्करं वरदं शिवम् ।
गौरी प्रपच्छ सर्वज्ञं देवदेवं महेश्वरम् ॥१॥
देव्युवाच–
भगवन् देवदेवेश देवानाम्मार्गद प्रभो ॥
शत्रूणां येन नाशः स्यादात्मानं रक्षणं भवेत् ॥२॥
तद्ब्रूहि मे महाभागा गोप्यं यदपि मे प्रभो ! ॥
परमैश्वर्यमतुलं लभते येन तद्वद ॥३॥
भैरव उवाच
बक्ष्यामि ते महादेवि सर्वदेवविदाम्बरे ॥
अद्भुतं कवचं देव्यासर्वकामप्रसाधकम् ॥४॥
विशेषतः शत्रुनाशं सर्वरक्षाकरं नृणाम् ॥
सर्वारिष्टप्रशमनमभिचारविनाशनम् ॥५॥
सुखदम्भोगदं चैव वशीकरणमुत्तमम् ॥

मधुसूदन सुवेदी
CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

शत्रुसङ्घाः क्षयं यान्ति भवन्ति व्याधिपीडिताः ॥६॥
दुःखिनो ज्वरिणश्चैव स्वाभीष्टप्रच्युतास्तथा ।
भोगदम्मोक्षदंचैव कालिका कवचं पठेत् ॥७॥

ॐ अस्य श्रीकालीकवचस्य भैरव ऋषि गायत्रीछन्दः श्रीकालीं देवता शत्रुसङ्घ नाशने विनियोगः ॥८॥

ध्यायेत्कालीं महामायां त्रिनेत्राम्बहुरूपिणीम् ॥
चतुर्भुजां ललज्जिह्वां पूर्णचन्द्रनिभाननाम् ॥९॥
नीलोत्पलदलप्रख्यां शत्रुसङ्घविदारिणीम् ॥
नरमुण्डं तथा खड्गं कमलञ्चाम्बरं तथा ॥१०॥
बिभ्राणां रक्तवदनां दंष्ट्रालीं घोररूपिणीम् ॥
अट्टाट्टहासनिरतां सर्वदा च दिगम्बराम् ॥११॥
शवासनस्थितां देवीं मुण्डमाला विभूषिताम् ॥
इति ध्वात्वा महादेवीं ततस्तुकवचं पठेत् ॥१२॥
ॐ कालीघोर रूपाढ्या सर्वकामप्रदा शुभा ।
सर्वदेवस्तुता देवी शत्रुनाशं करोतु मे ॥१३॥
ह्रीं ह्रीं ह्रीं रूपिणी चैव ह्रीं ह्रीं ह्रीं रूपिणीं तथा ॥
ह्रीँ ह्रीं क्षें क्षें स्वरूपा च सर्वशत्रून्विदारयेत् ॥१४॥
श्रीं ह्रीं ऐं रूपिणीं देवीं भव बन्धविमोचनी ॥

. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

देवी करालवदना ह्रौं रिपून् हन्तु सर्वदा ॥१५॥
शुम्भश्च निहतो दैत्यो निशुम्भश्च महासुरः ॥
अरिनाशाय वन्दे त्वां कालिकां शङ्करप्रियम् ॥१६॥
ब्राह्मी शैवी वैष्णवी च वाराही नारसिंहिका ॥
कौमार्यैन्द्री च चामुण्डा खादन्तु मम विद्विषः ॥१७॥
सुरेश्वरी घोररूपा चण्डमुण्डविनाशिनी ॥
मुण्ड मालावृताङ्गा च सर्वतः पातु मां सदा ॥१८॥
ह्रीं कालिके घोरदंष्ट्रे संस्तुते रुधिरप्रिये ॥
रुधिरा पूर्णवक्त्रे च रुधिरावृतसुस्तना ॥१९॥
मम शत्रून् खादय २, हिंसय २, हिंसय२, मारय २, भिन्धि २, छिन्धि २ उच्चाटय २, द्रावय २, शोषय २ स्वाहा। ॐ भञ्जय २, किरि २, किटि २, किटय २, मर्दय २, मोहय २, हर २, किटि ३, मम रिपून् ध्वंसय ३, भक्षय ३, त्रोटय ३, यातुधानी चामुण्डे सर्वजनान् राज्ञो राजपुरुषान् स्त्रियो मम वश्यान् कुरु २ तन, धन गजान् रथान् रत्नान् दिव्यां कामिनीं पुत्रान् राजश्रियं देहि २ यच्छ २ क्षां क्षीं क्षूं क्षैं क्षः स्वाहा।
इत्येतत्कवचं दिव्यं कथितं शम्भुना पुरा ॥
ये पठन्ति सदा तेषां ध्रुवं नश्यन्तिशत्रवः ॥२०॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

वैरिणः प्रलयं यान्ति व्याधिनाशो भवन्ति हिं ॥
धनहानिः पुत्रहानिर्नभवेत्तस्य सर्वदा ॥२१॥
सहस्त्रपठनात्सिद्धिः कवचस्य भवेत्तथा ॥
ततः कार्याणि सिध्यन्ति तथा शङ्करभाषितम् ॥२२॥
स्मशानाङ्गारमादाय चूर्णीकृत्वा प्रयत्नतः ॥
पादोदकेनसंपिष्वा लिखेल्लोहशलाकया ॥२३॥
भूमौ शत्रून् हीनरूपान् उत्तरशिरसंस्तथा ॥
हस्तं दत्त्वा तद्हृदये कवचं तु स्वयं पठेत् ॥२४॥
शत्रोः प्राणप्रतिष्ठां तु कुर्यान्मन्त्रेण मन्त्रवित् ॥
हन्यात् अस्त्रप्रहारेण शत्रुर्गच्छेद्यमालयम् ॥२५॥
ज्वलदङ्गारतापेन भवन्ति ज्वरिता द्विषः ॥
प्रोक्षणैर्वामपादेन दरिद्रो भवति ध्रुवम् ॥२६॥
वैरिनाशकरं प्रोक्तं कवचं वश्यकारकम् ॥
परमैश्यर्यदञ्चैव पुत्र पौत्रादिवृद्धिदम् ॥२७॥
प्रभातसमये चैव पूजाकाले च यत्नतः ॥
सायंकाले तथा पाठात् सर्वसिद्धिर्भवेद्ध्रुवम् ॥२८॥
शत्रुरुच्चाटनं याति देशाच्च विच्युतो भवेत् ॥
पश्चात् किंकरतामेति सत्यं सत्यं न संशय ॥२९॥
शत्रुनाशकरं देवि सर्वसम्पत्करे शुभे॥
सर्वदेवस्तुते देवि कालिके त्वां नमाम्यहम्॥३०॥

इति ऐन्द्रयामल तन्त्रे वैरिहरणकालिकाकवचं समाप्तम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सिद्धकुञ्जिकास्तोत्रमुत्तमम् ।

शिव उवाच

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि कुञ्जिकास्तोत्रमुत्तमम् ।
येन मन्त्रप्रभावेण चण्डीजापः शुभो भवेत् ॥१॥
न कवचं नार्गलास्तोत्रं कीलकं न रहस्यकम् ।
न सूक्तं नापि ध्यानं च न न्यासो न च वार्चनम् ॥२॥
कुञ्जिकापाठमात्रेण दुर्गापाठफलं लभेत् ।
अति गुह्यतरं देवि देवानामपि दुर्लभम् ॥३॥
गोपनीयं प्रयत्नेन स्वयोनिरिव पार्वति ।
मारणं मोहनं वश्यं स्तम्भनोच्चाटनादिकम् ।
पाठमात्रेण संसिद्धयेत् कुञ्जिकास्तोत्रमुत्तमम् ॥४॥

अथ मन्त्रः

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चै ॥ ॐ ग्लौं हुं क्लीं जूं सः
ज्वालय ज्वालय ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल
ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चै ज्वल हं सं लं क्षं फट् स्वाहा

॥ इतिमन्त्रः ॥

नमस्ते रुद्ररूपिण्यै नमस्ते मधुमर्दिनि ।
नमः कैटभहारिण्यै नमस्ते महिषार्दिनि ॥१॥
नमस्ते शुम्भहन्त्र्यै च निशुम्भासुरघातिनि ॥२॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

जाग्रतं हि महादेवि जपं सिद्धं कुरुष्व मे ।
ऐंकारी सृष्टिरूपायै ह्रींकारी प्रतिपालिका ॥३॥
क्लींकारी कामरूपिण्यै बीजरूपे नमोऽस्तु ते ।
चामुण्डा चण्डघाती च यैकारी वरदायिनी ॥४॥
विच्चे चाभयदा नित्यं नमस्ते मन्त्ररूपिणि ॥५॥
धां धीं धूं धूर्जटेः पत्नी वां वीं वूं वागधीश्वरी ।
क्रां क्रीं क्रूं कालिका देवि शां शीं शूं मे शुभं कुरु ॥६॥
हुं हुं हुंकाररूपिण्यै जं जं जं जम्भनादिनी ।
भ्रां भ्रीं भ्रूं भैरवी भद्रे जवान्यै ते नमो नमः ॥७॥
अं कं चं टं तं पं यं शं वीं दुं ऐं वीं हं क्षं
धिजाग्रं धिजाग्रं त्रोटय त्रोटय दीप्तं कुरु कुरु स्वाहा ॥
पां पीं पूं पार्वती पूर्णा खां खीं खूं खेचरी तथा ॥८॥
सां सीं सूं सप्तशती देव्या मन्त्रासिद्धिं कुरुष्व मे ॥
इदं तु कुञ्जिकास्तोत्रं मन्त्रजागर्तिहेतवे ।
अभक्ते नैव दातव्यं गोपितं रक्ष पार्वति ॥
यस्तु कुञ्जिकया देवि हीनां सप्तशतीं पठेत् ।
न तस्य जायते सिद्धिररण्ये रोदनं यथा ॥

इति श्रीरुद्रयामले गौरीतन्त्रे शिवपार्वतीसंवादे
कुञ्जिकास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
॥ॐ तत्सत् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

काली अष्ट्रोत्तर शतनाम स्तोत्र –

श्री गणेशाय नमः । अथ काली अष्ट्रोत्तर शतनाम स्तोत्रम् ॥

ईश्वर उवाच–

शतनाम प्रवक्षामि श्रृणुष्व कमलानने ।
यस्य प्रशाद मात्रेण काली प्रीता भवेत् सती ॥१॥
ॐ सती साध्वी भवप्रीता भवानी भव मोचनी ।
आर्या काली जया चाद्या त्रिनेत्रा शूल धारिणी ॥२॥
पिनाकधारिणी चित्रा चन्द्रघण्ट्य महातपा ।
मनो बुद्धिरहंकारा चित्तरूपा चिताचितिः ॥३॥
सर्वमन्त्रमयी सत्तासत्यानन्दस्वरूपिणी ।
अनन्ता भाविनी भाव्या भव्यभाव्या सदा गतिः ॥४॥
शम्भू पत्नी देवमाता चिन्तारत्न प्रियासदा ।
सर्व बिद्या दक्षकन्या दक्षयज्ञ विनाशिनी ॥५॥
अपर्णा नेकवर्णा च पाटला पटला वती ।
पट्टाम्बर परीधाना कलमञ्जीर रञ्जीनी ॥६॥
अमेय विक्रमा क्रूरा सुन्दरी सुर सुन्दरी ।
वनदुर्गा च मातङ्गी मतङ्गमुनिपङ्ग्जिता ॥७॥
ब्राह्मी माहेश्वरी चैन्द्री कौमारी वैष्णवी तथा ।
चामुण्डा चैव वाराही लक्ष्मीश्च पुरुषाकृतिः ॥८॥
विमलोत्कर्षिणी ज्ञाना क्रिया नित्या च बुद्धिदा ।
वहुला वहुल प्रेमा सर्व वाहन वाहना ॥९॥
निशुम्भ शुम्भ हननी महिषासुर मर्द्दिनी ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

मधुकैटभ हन्त्री च चण्डमुण्ड विनाशिनी ॥१०॥
सर्वासुरं विनाशो च सर्वदानवघातिनी ॥
सर्व शास्त्र मयी सत्या सर्वास्त्र धारिणी तथा ॥११॥
अनेकशस्त्र हस्ता च अनेकास्त्रस्य धारिणी ॥
कुमारी चैककव्य च कैशोरी युवती यतीः ॥१२॥
अप्रौढा चैव प्रौढा च बृद्धमाता वल प्रदा ॥
य इदंच प्रपठेस्तोत्रं काली नाम शताष्टकम् ॥१३॥
नाशाद्धयं विद्यतेदेवि त्रिषु लोकेषु पार्वति ॥
धनं धान्यं सुतांजायां हयं हस्ति नमेव च ॥१४॥
चतुर्वर्ग तथा चान्ते लभेन्मुक्तिंच शाश्वतीम् ॥
कुमारीं पूजयित्वा तु ध्यात्वा देवीं सुरेश्वरीम् ॥१५॥
पूजयेत्परयाभक्त्या पठेन्नाम शताष्टकम् ॥
तस्य सिद्धिर्भवेद्देवि सर्वेः सुर वरै रपि ॥१६॥
राजानो दाशतां यान्ति राज्यश्रिय मवाप्नुयात् ॥
गोरोचानालक्त ककुङ्कुमेन,
सिन्दूर कर्पूर मधुत्रयेण ॥ विलिरव्य यन्त्रं विधिना विधिज्ञो
भवेत्सदाधार यतापुरारिः ॥१८॥
भौमावास्या निशामग्रे चन्द्रेशतभिषाङ्गते ॥
विलिख्य प्रपठस्तोत्रं स भवेत्सम्पदाम्पदम् ॥१९॥

इति काली अष्टोत्तर शतनामस्तोत्रं समाप्तं शुभम् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

लोग्ने मानिसलाई दशैंको टीका लगाई दिंदा आशीर्वाद दिने मन्त्र–

आयुर्द्रोणसुते श्रियो दशरथे शत्रुक्षयो राघवे ।
ऐश्वर्यं नहुषे गतिश्च पवने मानञ्च दुर्योधने ॥
शौर्यं शान्त नवे वलं हरधरे सत्यञ्च कुन्ती सुते ।
विज्ञानं विदुरे भवतु भवतां कीर्तिश्च नारायणे ॥
स्वस्त्यस्तुते कुशलमस्तु चिरायुरस्तु, गोवाजि
हस्ति धन धान्य समृद्धि रस्तु । ऐश्वर्य मस्तु बलमस्तु
रिपुक्षयोस्तु, सन्तान वृद्धि सहिता हरि भक्ति रस्तु ॥२॥

आईमाईलाई दशैंमा टीका लगाइ दिदा आशीर्वाद दिने मन्त्र–

भद्रमुस्त शिवंचास्तु महालक्ष्मीः प्रसीदतु ।
रक्षतुत्वां सदा देवी आशिषः सन्तु सर्वदा ॥
ॐ जयन्ती मङ्गलाकाली भद्रकाली कपालिनी ।
दुर्गाक्षमा शिवा धात्री स्वाहा स्वधा नमोस्तुते ॥
जयत्वं देवि चामुण्डे जय भूतार्ति हारिणि ।
जय सर्वगते देवि कालरात्रि नमोस्तुते ॥

समाप्त

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

मधुसूदन सुवेदीको प्रकाशित पुस्तकहरू

१. हिन्दु सदाचार पद्धति २. पुस्तकालय विज्ञानको उपादेयता ३. सरलीकृत शिलान्यास विधि ४. स्व.स.से. ऋषिसुवेदीको सम्झनामा शोककाव्य ५. Fundametals of Library and Information Science ६. सरलीकृत मार्कण्डेयाद्यष्ट चिरञ्जीवि पूजाविधि नव ग्रहादि पाठ सहित ७. सरलीकृत सत्यनारायण पूजाविधि ८. सनातन हिन्दुधर्म तथा संस्कार ९. सरलीकृत श्रीलक्ष्मी पूजा विधि १०. सरलीकृत महालक्ष्मी पूजाविधि ११. सरलीकृत अग्निस्थापना विधि १२. सरलीकृत अन्त्यपद्धति १३. सरलीकृत हरितालिका र ऋषिपञ्चमी पूजाविधि व्रतकथा सहित १४. सम्पूर्ण एकादशी महात्म्य सरल पूजाविधि सहित १५. श्री गणेश सहस्रनाम पूजाविधि सहित १६. शारदीय दुर्गा पूजा विधि १७. सरलीकृत तर्पणैकोद्दिष्ट पार्वणैकपार्वण तीर्थश्राद्धविधि १८. सरलीकृत स्वयम्बर पटलाञ्छन पूर्वाङ्गग्रहशान्ति सहित विवाह विधि १९. सरलीकृत ग्रहशान्त्यग्निस्थापन चूडोपनयन वेदारम्भ समावर्तन विधि २०. Om Age Old Eternal Hindu Religion and Sacrament २१. सनातन दैनिक पूजाविधि तथा वार्षिक पर्व निर्देशिका २२. हिन्दु विवाहको इतिहास २३. सनातन विशेष चाडपर्व तथा धार्मिक लेख २४. श्री पशुपतिनाथ र प्रसिद्ध शिवलिङ्गहरू तथा द्वादश ज्योतिर्लिङ्ग २५. सरलीकृत शिवपूजाविधि सहित रूद्राष्टाध्यायी २६. तीर्थयात्र संस्मरण २७. पूर्णिमाव्रत चन्द्रमांपूजाविधि २८. श्री कालिका तथा दुर्गा उपाशना विधि २९. सरलीकृत चतुशिति सिद्धपूजा विधि ३०. अथः मासिक श्राद्ध पद्धति ३१. सरलीकृत ग्रहशान्ति कर्मप्रयोग विधिः ३२. History of the Aryan Marriage – a Sacrament ३३. श्री स्वस्थानी व्रतकथा सरल पूजाविधि सहित ३४. श्री वैभव लक्ष्मी पूजाविधिः व्रतकथासहित ३५. श्री मूलादिजननशान्ति विधिः ३६. सरलीकृत कालसर्पयोग शान्ति विधिः ३७. सरलीकृत तुलादान विधिः ३८. सरलीकृत देवदेवीमूर्तीनां स्थिर-प्राण-प्रतिष्ठा विधिः ३९. सरलीकृत सप्ताह मण्डप पूजा विधिः ४०. सरलीकृत वेदोक्त गृहवास्तु शान्ति प्रयोग ४१. सरलीकृत सोमवार शिवपूजाविधिः (व्रत कथा सहित) ४२.नेपाल अधिराज्यको चतुषष्ठिः स्वयम्भू सिद्धज्योर्तिर्लिङ्ग एवं पशुपतिदर्शनमहिमा (मूर्तिसहित विवरण) ४३. सरलीकृत अश्वत्थवट उद्यापन विधिः ४४. सरलीकृत लक्षदीप प्रज्वालन पूजाविधिः (लाखवत्ती बाल्ने) ४५. सरलीकृत रविवार भगवान् श्रीसूर्य पूजाविधिः (व्रतकथा सहित) ४६. सरलीकृत हनुमत्पूजन विधिः व्रतकथा सहित ४७. सरलीकृत मङ्गलवार गणेश पूजा विधिः व्रतकथा सहित ४८. सरलीकृत आवश्यक व्यवहारोपयोगी स्तोत्र पुष्पाञ्जली ४९. सरलीकृत अथ आशौचनिर्णय : अन्य समस्याहरू ५०. सरलीकृत गरूड पुराण ५१. सरलीकृत श्री नारायणबलि प्रयोग ५२. सरलीकृत श्रीकृष्णाष्टमी व्रत कथा ५३. सरलीकृत अदुःख नवमी ५४. सरलीकृत श्री दुर्गासप्तशती पाठः। ५५. वटसावित्रि व्रत्र, पूजा विधिः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पुस्तक पाइने ठेगाना

१. नेशनल बुक सेण्टर, भोटाहिंटी, फोनः ४२२१२६९, ४२४२४०९
२. हरेक पुस्तक भण्डार, भोटाहिंटी, फोनः ४२५२९००
३. रत्नपुस्तक भण्डार, बागवजार, फोनः ४२४८९६३
४. ऋद्धिसिद्धि पूजा सामाग्री केन्द्र, विर्तामोड, झापा, मो. ९८४२६९७४२२
५. पञ्चायन पूजा सामाग्री पसल, दमक, झापा, मो. ९८५२६७८८८
६. हिमाल किराना एवं पूजा पसल, इटहरी, मो. ९८४२०२३६९४
७. पूजा सामाग्री भण्डार, महेन्द्रपुल, पोखरा, फोनः ०६१–५४१४५७
८. रत्न पुस्तक भण्डार माइतिघर, फोनः ४२४०८५०
९. दुर्गा पुस्तक भण्डार, देवपाटन, पशुपती, फोनः ४४६१११६
१०. हरे कृष्ण पूजा सामाग्री भण्डार, जेसिस चोक, बुटवल, मो. ९८४७४७९२४२
११. यूनिभर्सल एजुकेशनल सेन्टर, मङ्गलबजार, पाटन, फोनः ५५२१२१६
१२. वैदिक पूजा सामाग्री भण्डार, पुतलीबजार, नारायणघाट, फोनः ०५६–५२०९०९
१४. जयगुरु बुक्स एण्ड स्टेशनरी, भोटाहिटी, फोनः ४२२२२१९
१५. गुरु पुस्तक पसल, भोटाहिटी, फोनः ४२३९२४२
१६. हेरिटेज पब्लिसर्स एण्ड डिष्ट्रीब्युटर्स फोनः ४२२९७७०
१७. सूचना केन्द्र (पत्रिका पसल) हेटौडा, फोनः ०५७–५२१७३७
१८. हिमालय बुक हाउस, मणिपथ, बुटवल, फोनः ०७१–५४१००९
१९. धार्मिक पुस्तक पसल, नारायणघाट, फोनः ०५६–५३१६१५
२०. भट्टराई पूजा सामाग्री भण्डार, बगर, पोखरा, मो. ९८५६०२६६४१
२१. दैनिक सामाग्री प्रतिष्ठान, विर्तामोड, झापा, फोनः ०२३–६९२२१८
२२. बाबा पूजा सामाग्री भण्डार, पीनपैनी चोक, विराटनगर, मो.: ९८४२२९८६५७
२३. भोटाहिटी बुक्स, भोटाहिटी, मो. ९८५१०७३४५०
२४. शिवशक्ति धार्मिक पुस्तक एवं पूजन सामाग्री केन्द्र, का.वा.सोती, नवलपरासी, मो. ९८४७२४१८०३
२५. सुकुन्दा पुस्तक पसल, भोटाहिटी, फोनः ४२२०३७९

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

लेखकको परिचय

नाम: मधुसूदन सुवेदी

जन्म: बि.सं. २००० ललितपुर, सानेपा ।

शिक्षा: बि.ए.,बि.लिब. एस्सी एण्ड डिओसी ।

सेवा : विभिन्न मन्त्रालय, विभाग, लोक सेवा आयोग, निर्देशक नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय, संसद सचिवालय, सर्वोच्च अदालत, केन्द्रीय कानून पुस्तकालय आदीमा ५० वर्षको अनुभव ।

संघसस्था: सङ्कट कालीन निवारण समिति, विश्व हिन्दू महासंघ, ढुङ्गेधारा सत्संग भवन संरक्षण समिति, सानेपा, गीता अध्ययन मण्डल स्वयम्भू, ॐ सत्सङ्ग भवन जावलाखेल, आत्मालोक सन्यास आश्रम, बागडोल, सानेपा स्वास्थ्य चौकी, अन्तर्राष्ट्रिय ब्राह्मण संघ, भारद्वाज संस्कृति सम्वर्धन केन्द्र आदि ।

कृति: हिन्दू सदाचार पद्धति, पुस्तकालय विज्ञानको उपादेयता, शारदीय दुर्गापूजा विधि, स्व.स.से.ऋषी सुवेदीको सम्झनामा शोक काव्य, सरलीकृत सत्यनारायण पूजा विधि, सरलीकृत लक्ष्मी पूजा विधि, सरलीकृत महालक्ष्मी पूजाविधि, सरलीकृत अन्त्यपद्धति, सरलीकृत मार्कण्डेयाद्यष्ट चिरंजीवि पूजाविधि, नव ग्रहादि पाठ सहित, **Fundamentals of Library & Information Science on Nepales Response,** हिन्दू विवाहको इतिहास, सनातन हिन्दू धर्म तथा संस्कार, सरलीकृत अग्निस्थापना विधि, सरलीकृत शिलान्यास विधि, सनातन दैनिक पूजाविधि तथा वार्षिक पर्व निर्देशिका, **Om Age Old Eternal Hindu Religion & Sacrament,** सरलीकृत स्वयम्वर पटलाञ्छन पूर्वाङ्गग्रहशान्ति सहित विवाह विधि, सरलीकृत ग्रहशान्त्यग्निस्थापन चूडोपनयन वेदारम्भ समावर्तन विधि, सरलीकृत हरितालिका र ऋषिपञ्चमी पूजाविधि, सम्पूर्ण एकादशी महात्म्य सरल पूजाविधि सहित, श्री गणेश सहस्रनाम पूजाविधि, सनातन विशेष चाडपर्व तथा धार्मिक लेख,श्रीपशुपतिनाथ र द्वादश ज्योतिर्लिङ्ग, शिवपूजाविधि सहित रूद्राष्टाध्यायी, तीर्थयात्रा संस्मरण, सरलीकृत पूर्णिमाव्रत चन्द्रमापूजाविधि, सरलीकृत मासिक श्राद्ध पद्धति, **History of the Aryan Marriage a Sacrament,** श्री स्वस्थानी व्रतकथा सरल पूजाविधि सहित, स्तोत्र पुष्पाञ्जली, आशौचनिर्णय, गरूड पुराण, नारायणवलि प्रयोग, श्री कृष्ण जन्माष्टमी, अदुःख नवमी, सरलीकृत वतसावित्री व्रत पूजाविधि सहित, सरलीकृत जय सन्तोषी माताको (शुक्रवार व्रतकथा) पूजाविधि सहित, सरलीकृत ऋषितर्पणी पूजाविधि श्रावणी पद्धति आदि ।

भ्रमण: भारत, श्रीलंका, थाईलैण्ड, हङ्कङ्क, चीन ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection